प्रेस काउन्सिल नेपालद्वारा राष्ट्रियस्तरको (क) वर्गमा वर्गीकृत

वैजयन्ती

jif{!# c³s # kÚff{³s ^(ljwfsf]lbt ;flxlTos klqsf @)&& efb|–cflZjg

संस्थापक
वसन्तकुमार शर्मा नेपाल

संरक्षक
राधादेवी शर्मा

निर्देशक
विनयकुमार शर्मा नेपाल

प्रधान सम्पादक
ठाकुर शर्मा भण्डारी

सम्पादक
यादव भट्टराई

सहयोगी
कमला नेपाल
महेशप्रसाद रिजाल
भाभा शर्मा
आभा शर्मा
मातृका आचार्य
विभव नेपाल

प्रकाशक
शब्दार्थ प्रकाशन
चाबेल, काठमाडौँ

Shabdartha Prakashan
Chabahil Ganeshthan, Kathmandu, Nepal
977-01-4497351 / 9841-496103
email : shabdarthaprakashan@gmail.com
nepal.vk@hotmail.com / nepal120@yahoo.com
web: http://nepalipublisher.com / http://shabdarthaprakashan.com

;'rgf M j}hoGtLdf k|sflzt /rgfsf] ;DkÚf{lhDd]jf/ :jod\n]vs g}xg'Fg\.

सम्पादकीय

● सम्पादकीय

● नेपाली भाषा साहित्यको श्रीवृद्धिमा एवं नयाँ पुराना स्रष्टाहरूलाई रचना प्रकाशनको लागि यथायोग्य स्थान दिएर अगाडि बढाउने क्रममा 'वैजयन्ती'को ६८औं अङ्कसम्म पुग्दा हामीलाई सन्तोषको अनुभूति भएको छ ।

● विभिन्न विधाका अङ्कहरू प्रकाशनमा ल्याउने क्रममा कवितामा छन्द (पद्य), मुक्तछन्द (गद्य), मुक्तक, गजल, आख्यानमा कथा, लघुकथा, लघुउपन्यास, निबन्धमा निजात्मक वा आत्मपरक निबन्ध, नियात्रा, जीवनी, समालोचना आदिका अनेकौं अङ्क निकाल्यौं तर हामीलाई गीत अङ्क प्रकाशनमा ल्याउन नसक्दा मन अमिलिएको अवश्य हो ।

● यसका लागि पहिले पनि प्रशस्त प्रयास नभएको होइन र यो पत्रिका विधाकेन्द्री पत्रिका भएको हुनाले अङ्क निकाल्न पुग्ने गीत जम्मा गर्न सकेका थिएनौं । अहिले जेजस्तो भए पनि गीत अङ्क निकाल्नुपर्छ भन्ने अठोटका साथ लाग्यौं, स्रष्टाहरूले पनि हाम्रो आग्रहलाई स्वीकार गर्नुभयो, आफ्ना रचना पठाउनुभयो र यो ६९ औं अङ्कको रूपमा प्रकाशनमा ल्याउन सफल भएका छौं । यसका लागि सहयोग गर्नुहुने समस्त गीतकारहरूप्रति आभार व्यक्त गर्दछौं ।

● प्रारम्भदेखि नै 'पुछारको पातो' स्तम्भअन्तर्गत समालोचना क्षेत्रका हस्ती समालोचक एवं विद्वान्हरूबाट सम्बन्धित विधाको विषयमा लेखिएका सैद्धान्तिक लेखहरूले 'वैजयन्ती' पत्रिकाको गरिमालाई बढाउनुका साथै नेपाली साहित्यका पाठकहरूलाई अवश्य पनि लाभ पुगेको छ र अनुसन्धानकर्ताका लागि पनि अत्यन्त उपयोगी भएको छ भन्ने कुरामा हामी विश्वस्त भएका छौं ।

● वैजयन्तीलाई माया गरेर आफ्ना रचना उपलब्ध गराउनुहुने सम्पूर्ण स्रष्टाहरूमा वैजयन्ती परिवार हार्दिक आभार प्रकट गर्दछ । यसका साथै आगामी दिनमा पनि सम्पूर्ण लेखक साहित्यकार एवं पाठकहरूबाट स्नेह, सद्भाव र सहयोग प्राप्त हुने नै छ भन्नेमा हामी विश्वस्त छौं ।

संस्कृति-१, पूर्वस्मृति-१, लघुउपन्यास-१, चाड/पर्व-१, नाटक/एकाङ्की-२, गीत-१, विदेशयात्रा-२, मुक्तक-३, गजल-३, राष्ट्रिय-व्यक्तित्व-५, लघुकथा-४, स्वदेशयात्रा-४, संस्मरण-५, गद्यकविता-६, कथा-६, निबन्ध-७ समीक्षा-७, छन्दकविता-१० ओटा अङ्कहरू निकालिसकेको

साहित्यिक पत्रिका वैजयन्तीको

७० औं अङ्क संस्मरण हुनेछ ।

● **शब्दार्थ प्रकाशन**को **वेब साइड**मा **वैजयन्ती**का सबै अङ्क '**डाउनलोड**' गर्न मिल्ने गरी राखिएका छन् ।

यस अङ्कमा

क्रम गीतकार	पृष्ठ	गीतकार	पृष्ठ
१. डा. अच्युत शर्मा	५	३२. प्रकाशमणि दहाल	३६
२. अमर निराकार राई	६	३३. प्रदीप नेपाल	३७
३. असफल गौतम	७	३४. प्रेमनारायण भुसाल	३८
४. आत्माराम खरेल	८	३५. बाबुराम श्रेष्ठ 'यात्री'	३९
५. इन्द्रकुमार श्रेष्ठ सरित्	९	३६. बालकृष्ण भट्टराई	४०
६. इद्रिस सायल	१०	३७. बोधराज पौडेल	४१
७. इन्दिरा चापागाईं	११	३८. भावकेशर बराल	४२
८. डा.उत्तम खनाल	१२	३९. मधुर भट्टराई	४३
९. उपमा आचार्य	१३	४०. महेशप्रसाद रिजाल	४४
१०. डा. ऋषि बस्ताकोटी	१४	४१. महादेव अधिकारी	४५
११. एन. पि. भट्टराई	१५	४२. यमराज तिमिल्सिना	४६
१२. कृष्ण प्रधान	१६	४३. यादव भट्टराई	४७
१३. खगेन्द्र खोल्साघरे	१७	४४. राकेश कार्की	४८
१४. गणेश नेपाली	१८	४५. रामकुमार पण्डित 'क्षत्री'	४९
१५. गम बयम्बु मगर	१९	४६. रामप्रसाद ज्ञवाली	५०
१६. गीता शर्मा	२०	४७. रामप्रसाद पन्त	५१
१७. चूडामणि नेपाल	२१	४८. रामसुन्दर देउजा	५२
१८. छवि ज्ञवाली	२२	४९. रामहरि पौड्याल	५३
१९. जनकराज अधिकारी	२३	५०. रासा	५४
२०. जनक वाग्ले	२४	५१. लक्ष्मी जोशी 'श्रेष्ठ'	५५
२१. जनार्दन दाहाल	२५	५२. विनयकुमार शर्मा नेपाल	५६
२२. जेबी खत्री	२६	५३. विनोद नेपाल	५७
२३. तिलस्मी प्रभास	२७	५४ विष्णुप्रसाद आचार्य	५८
२४. दुर्गा वनवासी	२८	५५. शिखर दुलाल	५९
२५. देवेन्द्र अर्याल 'आँसु'	२८	५६. शेखरकुमार श्रेष्ठ	६०
२६. नन्दलाल आचार्य	३०	५७. सरस्वती ढुङ्गाना	६१
२७. नारायण नेपाल	३१	५८. सुमन श्रापित	६२
२८. नारायणप्रसाद न्यौपाने	३२	५९. सुरेश काफ्ले 'विदारक	६३
२९. पुण्य कार्की	३३	६०. सुवाश जमरकट्टेल	६४
३०. पुरुषोत्तम सिग्देल	३४	६१. स्पन्दन विनोद	६५
३१. प्रकाश खड्का 'अभियान'	३५	६२. हरि कट्टेल	६६
		६३. हरिशरण ढुङ्गाना	६७

स्थायी स्तम्भ

आवरण चित्र : अनुभूति गुप्ता, उत्तरप्रदेश, भारत

पुछारको पातो : गीतको सैद्धान्तिक स्वरूप ज्ञानु अधिकारी ६९

नेपालका केही पुस्तक पसलहरू : ७७

शब्दार्थ प्रकाशनका पुस्तकहरू : ८१

वैजयन्ती स्रष्टा सम्मानद्वारा सम्मानित व्यक्तित्वहरू

अङ्क १. प्रा.डा.कपिल अज्ञात (समीक्षा)	अङ्क २. राजेश्वर देवकोटा (पूर्वस्मृति)
अङ्क ३. बुनू लामिछाने (राष्ट्रिय व्यक्तित्व)	अङ्क ४. उर्मिला लामिछाने (नीतिकथा)
अङ्क ५. डा. शैलेन्द्रप्रकाश नेपाल (छन्दकविता)	अङ्क ६. भीष्म उप्रेती (स्वदेशयात्रा)
अङ्क ७. युवराज नयाँघरे (स्वदेशयात्रा)	अङ्क ८. डा.रामप्रसाद ज्ञवाली (छन्दकविता)
अङ्क ९. प्रा.डा.जयराज पन्त (चाडपर्व)	अङ्क १०. कन्हैया नासननी (विदेशयात्रा)
अङ्क ११. भुवनहरि सिग्देल (प्रणयकथा)	अङ्क १२. प्रा.डा.दुर्गाप्रसाद अर्याल (समीक्षा)
अङ्क १३. प्रा. गोपीकृष्ण शर्मा (समीक्षा)	अङ्क १४. रामेश्वर राउत'मातृदास'(गद्यकविता)
अङ्क १५. डा. घनश्याम न्यौपाने (संस्मरण)	अङ्क १६. प्रदीप नेपाल (संस्मरण)
अङ्क १७. प्रा. शिवगोपाल रिसाल (छन्दकविता)	अङ्क १८. विजय चालीसे (निबन्ध)
अङ्क १९. प्रकाशमणि दाहाल (निबन्ध)	अङ्क २०. श्रीओम श्रेष्ठ रोदन (संस्मरण)
अङ्क २१. रामप्रसाद पन्त (स्वदेशयात्रा)	अङ्क २२. मञ्जुल (विदेशयात्रा)
अङ्क २३. नारायण निरासी (छन्दकविता)	अङ्क २४. शशी थापा'पण्डित'(संस्कृति)
अङ्क २५. किशोर पहाडी (लघुकथा)	अङ्क २६. ललिता दोषी (एकाङ्की)
अङ्क २७. गीताकेशरी (लघुउपन्यास)	अङ्क २८. राधेश्याम लेकाली (गद्यकविता)
अङ्क २९. चन्द्रकान्त आचार्य (राष्ट्रियव्यक्तित्व)	अङ्क ३०. देवी नेपाल (छन्दकविता)
अङ्क ३१. अमरकुमार प्रधान (राष्ट्रियव्यक्तित्व)	अङ्क ३२. दिव्य गिरी (मुक्तक)
अङ्क ३३. सुषमा मानन्धर (कथा)	अङ्क ३४. बूँद राना (गजल)
अङ्क ३५. प्रा.राजेन्द्र सुवेदी (समीक्षा)	अङ्क ३६. नरेन्द्र पराशर (छन्दकविता)
अङ्क ३७. मेनुका पौडेल (निबन्ध)	अङ्क ३८. कृष्ण बजगाई (कथा)
अङ्क ३९. धीरकुमार श्रेष्ठ (गद्यकविता)	अङ्क ४०. रामकाजी कोने (मुक्तक)
अङ्क ४१. प्रा.डा कृष्णप्रसाद दाहाल (समीक्षा)	अङ्क ४२. मुकुन्द शर्मा चालिसे (छन्दकविता)
अङ्क ४३. रोचक घिमिरे (संस्मरण)	अङ्क ४४. डा. विश्वदीप अधिकारी (निबन्ध)
अङ्क ४५. घनश्याम राजकर्णिकार (संस्मरण)	अङ्क ४६. खिमानन्द पोखरेल (गजल)
अङ्क ४७. मञ्जु काँचुली (लघुकथा)	अङ्क ४८. त्रिलोचन आचार्य (छन्दकविता)
अङ्क ४९. इन्द्रकुमार श्रेष्ठ सरित् (संस्मरण)	अङ्क ५०. डा.लेखप्रसाद निरौला (समालोचना)
अङ्क ५१. भास्कर भण्डारी (निबन्ध)	अङ्क ५२. वासुदेव अधिकारी (गद्यकविता)
अङ्क ५३. वासुदेव पाण्डे (गजल)	अङ्क ५४. प्रभा भट्टराई (छन्दकविता)

अब हाम्रो पालो

संस्मरण, कथा अङ्क।

http://www.nepalipublisher.com

अब हाम्रो वेब साइटमा वैजयन्ती र दायित्वका सबै अङ्क डाउनलोड गर्न सक्नुहुन्छ है ।

डा. अच्युत शर्मा

धर्ती टेकी आकाश हेरी त्यहीँ तिमी रमाउने गर
मनको अन्धकार त्यागी त्यहीँ प्रकाश पाउने गर।

आकाश तिम्रो घर होइन धर्ती नै तिम्रो बास हो
जान्छौ जहाँ रमाउने गर त्यही तिम्रो आँगन हो।

हात तिमीले दिँदा अर्को हात लम्की आउँछ
छ को टाढा आफू लम्कँदा सब नगीच भै दिन्छ।

सोच तिम्रो राम्रो हुँदा आत्मीयता त्यही हुन्छ
कुना कुनामा सब तिम्रै आफ्नै भै दिन्छ।

वर्तमान नै यो हिजो गयो भोलि छ कहाँ कहाँ
रीसराग त्यागी दिँदा तिम्रो पहिचान जहाँ तहाँ।

आफूले आफैलाई नचिन्दा दुःख कति झेल्ने होला
न्याउरी मारी पछुताउँदा रूनु कति पर्ने होला।

अमर निराकार राई

तिम्रो अधरको मुस्कानमा सल्बलाउँछ मेरो खुसी
तिम्रो आँखाको पलकसँगै चल्मलाउँछ मेरो सपनी ।

जति टाढ-टाढा भए नि ! म ता तिमीलाई विश्वास गर्छु नि !
आज एक्लै-एक्लै भए नि ! यादहरूको घरमा सँगै छौं नि !

तिम्रो मायाको शीतल-छायामा बाँचिदिन्छ मेरो जिन्दगी
तिम्रो आँखाको पलकसँगै चल्मलाउँछ मेरो सपनी ।

सबैले दोष तिम्लाई दिए नि ! म ता तिमीलाई साथ दिन्छु नि !
दुनियाँले घृणा तिम्लाई गरे नि ! म ता तिमीलाई माया गर्छु नि !

तिम्रो छातीको देब्रे पाटोमा धड्किन्छ मेरो ढुकढुकी
तिम्रो अधरको मुस्कानमा सल्बलाउँछ मेरो खुसी.....।

दार्जिलिङ ।

शब्दार्थ प्रकाशनको वेबसाइटमा

वैजयन्तीका सबै अङ्क, हाम्रा सबै गतिविधि,
शब्दकोशहरूको सफ्टवेयर र कार्यक्रमका तस्वीर, फिलिम
तपाईंका लागि उपलब्धिपूर्ण
हुन सक्छन् !

web : www. shabdarthaprakashan. com/
www. nepalipublisher. com

असफल गौतम

जब रात ढल्दै थियो सपनीमा देखें
मध्यरातमै बिउँझिएर एउटा चिठी लेखें ।

अन्जानमा गल्ती होइन होला आनाकानी
ओत लाग्ने बास तिम्लाई साचें जानाजानी ।

जवानीको नशा फेरि घर्की जान्छ अरे !
जसो पर्ला त्यसै टर्ला भेट्नै जान्छु भरे ।

हातैभरि राता चुरा, साडी चोली लाउली
महिना भरमा पन्ध्र दिन माइतैमा जाउली ।

दिलमा तस्वीर बसेपछि के गाह्रो भो बोल्न
मनमै पुज्ने ओंठहरू जान्नुपर्ने खोल्न ।

आशाहरू सँगालेंछु आऊ गरौं बात
पीडामाथि नबढाइदेऊ अब अन्तर्घात ।

मुटुभित्र निष्ठुरीको तस्वीर गढेपछि
यस्तै हुन्छ भन्छन् साथी बैंस चढेपछि ।

ठूलाडिही ७ स्याङ्जा ।

आत्माराम खरेल

रोजै पर्खिरहेछु हृदय यो बिछ्याएर
रोजै फर्किरहेछु नयन यो भिजाएर ।

मायालुकै साथमा नाच्ने रहर पालेर
आफ्नै जन्मभूमिमा बाँच्ने रहर पालेर ।

तिम्रै छाया आइदिन्छ यी आँखा वरिपरि
तिम्रै गला गुन्जिदिन्छ यी कान वरिपरि ।

हाम्रो माया अल्भिदिन्छ सीमानाको दूरीमा
कैले आई मिलिदिन्छ खुसी हाम्रो छातीमा ।

तिम्रा सारा आँसुहरू भुलिदिन सक्दिनँ
आफ्ना सारा वाचाहरू बिर्सिदिन सक्दिनँ ।

पर्खिबस्छु माया यहाँ भुलिदिन सक्दिनँ
जीवन मेरो यो देश बिर्सिदिन सक्दिनँ ।

भक्तपुर ।

इन्द्रकुमार श्रेष्ठ सरित्

भूमरा भूमरा काले लोभी भूमरा
भुनभुन गर्दै मेरो वरिपरि नहाल न घेरा ।

भूमरा भूमरा म त काले भूमरा
जहाँ देखें फूलको रस त्यहीं मेरो डेरा ।

भूमराको जालमा म त कहिल्यै फस्ने छैन
रस चुस्ने तिम्रो चाल पूरा हुन दिने छैन ।

नबसे फूलमा भूमरा फुल्नुको अर्थ छैन
सुकी जाने रसलाई त नचाखी भा' छैन ।

चरी बनी उड्ने मेरा कति कति सपना छन्
होस गर है ! मेरा माइती यतै दायाँबायाँ छन् ।

मेरो साथ पाए ती सपना सबै विपना हुनेछन्
मैजस्तो ज्वाइँ पाए तिनले सलाम ठोक्नेछन् ।

भूमरा भूमरा तिमी साँच्चै मयालु भूमरा ।
भूमरा भूमरा म त तिम्रै मयालु भूमरा ।

तरहरा, सुन्सरी ।

इद्रिस सायल

खेत जोते, कुलो खने सधैँ बरोबर
गरिखाने किसानको काम कति सुन्दर ।

छोरा पाले, छोरी पाले परिवार पाले
नेता र हाकिमका पेटमा पीठो हाले
गाँउ देखे, शहर देखे देखे कति अन्तर
गरिखाने किसानको काम कति सुन्दर ।

महँगी बढ्यो, कर बढ्यो बढाएन ज्याला
श्रम लुट्ने, बाली लुट्ने सरकारको चाला
गाँउ उठे, बस्ती उठे आँधी बवन्डर
गरिखाने किसानको काम कति सुन्दर ।

हलो साथ, जुवा साथ कोदालोको सुर
जाइलागे ढोकैसम्म तिनै बहादुर
आँधी ल्याए, आन्दोलन ल्याए तर्सियो पत्थर
गरिखाने किसानको काम कति सुन्दर ।

सोनपुर- ९, बरगदही, बाँके ।

इन्दिरा चापागाईं

भगवान्ले माग भने यही कुरा माग्छु म त
मुटु भरी भरी सँधै तिम्रै प्रेम राख्छु म त ।

शिशिरको घामजस्तो तिम्रो न्यानो साथ होओस्
प्यास लाग्दा पानी बनोस् भोक लाग्दा भात होओस् ।

एक अर्कामा हराइरहूँ प्रणयको रात होओस् ।
बाँचुन्जेल यस्तै मीठो जवानीको मात होओस् ।

तिमी हिंड्ने बाटोभरि फूलै फूल छर्न सकूँ
सधैंभरि चोखो अनि मीठो माया गर्न सकूँ ।

तिमीलाई उचाइ दिन आफू अलि झर्न सकूँ
जिन्दगीका तिम्रा घाउ नदुखाई भर्न सकूँ ।

भगवान्ले माग भने यही कुरा माग्छु म त
मुटु भरी भरी सँधै तिम्रै प्रेम राख्छु म त ।

धुपू, संखुवासभा ।

डा. उत्तम खनाल (युपि टुहुरे)

बगेर आयो आँसु, हाँसो छोपेर जाऊ
सकेनौ बरू भैगो, यो दिलमा घाउ नलाऊ ।

पलपलको खुसी छिन्दै, बाँचेको जीवन हेर
नसके तर्न खोला, यो हात समाती हेर ।

नजरमा सबै दोषी, मिलेका हात आऊ
बगेर आयो आँसु, हाँसो छोपेर जाऊ ।

संसार तिम्रो भए, बाँच्न पो मेरो हक छ
रोजेको राम्रो तिम्रो, छोडेर आफ्नो बन्छ ।

लुटाई सारा जीवन, घाइते बाँचेर आऊ
बगेर आयो आँसु, हाँसो छोपेर जाऊ ।

जुगौ बाँचेर हेरौ, नसके कसम खाऊ
बगेर आयो आँसु, तस्वीर छोडेर जाऊ ।

काठमाडौं ।

उपमा आचार्य

हिंड जाऊँ साथी सुटुक्क पारी
जहाँ हुन्छ माया अरू हुन्न कोही

खुसीका केही पल बिताएर आऊँ
जुनीभरि पुग्ने माया साटेर आऊँ
हिंड जाऊ ....

खुसीका खजाना मुटुमा लुकाऔं
साँचेको माया रसिलो बनाऔं
हिंड जाऊँ....................

नहोस् है गुनासो न आरोप केही
पवित्र माया लिई साथ आऊँ
हिंड जाऊँ ....

चाबेल, काठमाडौं ।

साहित्य संवर्द्धन केन्द्र, नेपाल

'साहित्य संवर्द्धन द्रष्टा सम्मान'बाट सम्मानित
२०७० प्रा.डा.केशवप्रसाद उपाध्याय ।
२०७१ प्रा.शिवगोपाल रिसाल
२०७२ प्रा.मोहनराज शर्मा
२०७३ प्रा.ठाकुर पराजुली
२०७४ प्रा.दयाराम श्रेष्ठ
२०७५ दधिराज सुवेदी
'हरिहर शास्त्री सावित्रीदेवी साहित्य पुरस्कार'-२०४५
२०७० प्रा. डा. वासुदेव त्रिपाठी
२०७१ प्रा. कृष्ण गौतम
२०७२ कुन्ता शर्मा
२०७३ पुण्य खरेल
२०७४ तारानाथ शर्मा
२०७५ भाउपन्थी

डा. ऋषि बस्ताकोटी

मैले हेर्ने आकाशको जून बनी आयौ
मैले भर्ने सङ्गीतको धुन बनी आयौ ।

आयौ तिमी आयौ, वहार बनी आयौ
जिन्दगीको सपना यो साकार बनी आयौ ।

मनकै चित्र कोरियो कि खाली क्यानभासमा
घामको झुल्का पऱ्यो शायद मेरो आकाशमा ।

नील आकाशमा कावा खाँदै छुन भनी आयौ
मैले भर्ने सङ्गीतको धुन बनी आयौ ।

सप्तरङ्गी इन्द्रेणीको ल्यायौ सातै रङ्ग
केही मलाई अभाव हुन्न, हुँदा तिमीसँग ।

सातै शृङ्गार सजिएर सुन बनी आयौ
मैले भर्ने सङ्गीतको धुन बनी आयौ ।
नर्थ क्यारोलाइना, संयुक्त राज्य अमेरिका ।

एन. पि. भट्टराई

मेरा सारा खुसीहरू तिमीलाई नै दिऊँ लाग्छ
जुनी जुनी सयौं जुनी, तिमीसगैं जिऊँ लाग्छ ।

नलागोस् चोट तिमीलाई, सधैं खुसी देख्न पाऊँ
सारा बाधा अड्चनहरू, अङ्गालोले छेक्न पाऊँ ।

तिम्रा सारा पीर व्यथा, अमृत ठानी पिऊँ लाग्छ
जुनी जुनी सयौं जुनी, तिमीसगैं जिऊँ लाग्छ ।

चाहिँदैन अरू केही, तिम्रो साथ भएसम्म
छुट्ने छैन हाम्रो माया, घाम जून रहेसम्म ।

दुई मुटुलाई पिरतीले, एउटै पारी सिऊँ लाग्छ
जुनी जुनी सयौं जुनी, तिमीसगैं जिऊँ लाग्छ ।
इलाम, हाल काठमाडौं ।

के तपाईंले युट्युब र फेसबुकबाट हाम्रो
खबरी नेपाल
Khabari Nepal
का कार्यक्रमहरू हेर्नुभएको छ ?

कृष्ण प्रधान

तिम्रो सुन्दरताको चौतारीमा मायाको भारी बिसाएँ
नौनीजस्तो तिम्रो मुटुमा मायाको छुरा चलाएँ ।
शान्त सागरजस्तो तिम्रो निको नहुने घाउ बल्झाएँ
नदुखेको कपाल तिम्रो चोयाले बाँध्न लगाएँ ।

मृगनयनी बान्की आँखामा प्रणयवाण बर्षाएँ
कति निष्ठुरी म प्रिय तिम्रो मुटु चिरा बनाएँ ।
माफ दिनु प्रिये ! मलाई तिमीलाई व्यर्थै सास्ती दिएँ
कुरा सत्य हो प्रिय ! तिमीविना अधूरो भएँ ।

जति दिन्छौ देऊ सास्ती प्रिय स्वीकार म गर्न तयार छु
तिमीलाई आफ्नो बनाउन पाएँ कता हो कता खुसी छु ।
मलाई तिम्रो हदयको सिरानीमा वास देऊ
मलाई तिम्रो हदयको ढुकढुकीमा निदाउन देऊ ।

तिम्रो सुन्दरताको चौतारीमा मायाको भारी बिसाएँ
नौनीजस्तो तिम्रो मुटुमा मायाको छुरा चलाएँ
शान्त सागरजस्तो तिम्रो निको नहुने घाउ बल्झाएँ
नदुखेको कपाल तिम्रो चोयाले बाँध्न लगाएँ ।
तिम्रो सुन्दरताको......................।

सिलगढी, उत्तर बङ्गाल, भारत ।

खगेन्द्र खोल्साघरे

गुथी राखेँ मालाहरू मनभित्र सजाएर
जपी राखेँ मनभरि मन्त्र-मन्त्रै बनाएर ।

फूल फुलेँ यसै शरद्भरि मखमलीसरि
नफुल्ने नै हौ कि बुकी तिमी सधैँभरि ।

शिशिरको जाडो गए वसन्तले जिस्क्याउँछ
पतझडसँगै पालुवामा मन बिच्क्याउँछ ।

सम्झाउन खोजें आत्मा दुखिएरै भए पनि
सिरेठिलो बतासले सम्झाउँछ बिर्से पनि ।

स्वयम्भू, काठमाडौं ।

साहित्य संवर्द्धन केन्द्र, नेपाल

'विश्वज्योति सेवा सम्मान'बाट सम्मानित
२०७१ श्री सत्य साईं केन्द्र, पूर्व काठमाडौं
२०७२ श्री सत्य उद्यान, ललितपुर
२०७३ शान्तदास मानन्धर
२०७४ जगत्गुरु आदर्श संस्कृत गुरुकुलम्
२०७५ नेपाल एकीकृत दृष्टिविहीन संघ, लोलाङ

'शारदादेवी सिर्जना पुरस्कार'बाट सम्मानित
२०७२ गीताकेशरी
२०७३ भागिरथी श्रेष्ठ
२०७४ भुवन ढुङ्गाना
२०७५ माया ठकुरी

'राधिका-पदम-दुर्गा काव्य कविता पुरस्कार'बाट सम्मानित
२०७२ डा. टीकाराम अधिकारी
२०७३ प्रा.डा.वेणीमाधव ढकाल
२०७४ रमेश खकुरेल
२०७५ डा.विष्णुराज आत्रेय

गणेश नेपाली

कस्तो छिमेकी साँधमा परेछ बरै !
सधैं सीमामा, पिल्लर सरेको सरै ।

कति सहून् तिम्रा ती हेपाहा बानी
लडिरहन्छौ, आशामा रहेसम्म पानी
गर्छ मद्दत, कहिले चिल्लो पनि घस्छ
पर्दा आपत्, फेरि नागले झैँ डस्छ ।

मीठा कुराको कहिलै नहुने भरै
सधैं सीमामा, पिल्लर सरेको सरै ।

भेट्न छ गाह्रो, नेपालीजस्तो सच्चा
गोर्खाली हौ हेर, नसम्झ अब कच्चा
गर्दछ सम्झौता, आफ्नो मात्र हितमा
खुट्टा तान्दछ जहिले हाम्रो जितमा ।

ठिक्क पारेर, बिगारी अर्काको घरै
सधैं सीमामा, पिल्लर सरेको सरै ।

बगनासकाली-१, बगनास, पाल्पा ।

गम बयम्बु मगर

दुनियाँको प्रेममा छायाँ पारी
लैला र मजनु झैं माया गरी ।

प्रेमको इतिहास रचाउनुपर्छ
हाम्रो प्रेम अजम्बरी बनाउनुपर्छ ।

शिशिरयाम महसुस घामको झैं
नाम लेखाउँदै सीता र रामको झैं ।

माया गरौंला प्रेमजोडी हार्ने गरी
मुना र मदन ओझेलमा पर्ने गरी ।

दुःख सुखमा नछुट्ने सहारा भई
देखाउँदै सबलाई जून र तारा भई ।

निस्दी गाउँपालिका-६ अर्चले, पाल्पा ।

पढ्नुहोस् !

वैजयन्तीको साथमा

रचना, अभिव्यक्ति, दायित्व, शब्दसंयोजन, सुलेख, नवप्रज्ञापन, हिमाली गुराँस, शब्दाङ्कुर ।

गीता शर्मा

आएन कुनै चाड र पर्व कोरोना कहरले
लिएर गयो खुसी र हर्ष जितेन रहरले ।
चुपचाप आफ्नो घरैमा बसे तीजका चेली नि !
सुरक्षित अैले बसेमा चाड मनाउँला फेरि नि !

परदेशी दाजै देशको बाटो हेरी सुस्काउँदा हुन्
बुढा बा घरमा हेरेर फोटो त्यो चित्त बुझाउँदा हुन्
बालक-बच्चा बाबाको चाचा कुरेर बस्दै छन्
आमाका मनका ती नालीबेलीले आँसु बगाउँदै छन् ।

अर्काको देशमा कति जनाले ज्यान फाल्नुपऱ्यो नि !
विश्वव्यापी कोरोना कहरले यो के पो गऱ्यो नि !
सुनेर खबर प्रदेशीकी प्रिया विक्षिप्त बन्दै छिन्
सुरक्षित बस खाउँला एक गास आऊ घर भन्दै छिन् ।

के दशैं होला के तिहार होला सङ्कटको वेलामा
के दशा लाग्यो विश्वमा आज सबै छन् हेलामा
नाता र गोता पराइ भयौं छैन कोही समीप
आजका दिनमा सुरक्षित बसौं आउँछन् दिन फेरि त ।

कतिले गुमाए प्रिय आफन्त रित्तिए कति काख
संसार सारा रूवाइस् कोरोना बसेर यहीं बास
हताहत भए कति जनहरू लाखौं छन् सङ्क्रमित
रूघा-खोकी जस्तो सामान्य सोचेर भए सबै भ्रमित ।

फैलियो दुवोसरी संसारमा रहेन कहीं बाँकी
के बालक, वृद्ध के युवा भन्यो लग्यो सबै ताकी
आएन कुनै चाड र पर्व कोरोना कहरले
लिएर गयो खुसी र हर्ष जितेन रहरले ।

धुम्बाराही, काठमाडौं ।

चूडामणि नेपाल 'अकिञ्चन'

भुलेछु गाउँलाई, शहर आफ्नो भएन
पाऊ स्वाभिमानी, रहर आफ्नो भएन ।

स्वार्थी नाता शहरको हजुर मेरो भएन
अमृत ठानेर पिएँ, जहर आफ्नो भएन ।

के पाएँ जीवनमा, प्रहर आफ्नो भएन
चाहें सुख खोज्न, कहर आफ्नो भएन ।

जीवन भन्नु आफ्नो, अरूकै छ शासन
मन यो आफ्नै, ठहर आफ्नो भएन ।

कुलो बग्न खोजें, नहर आफ्नो भएन
रहर साउन खोजें, बहर आफ्नो भएन

विराटनगर ।

शब्दार्थ प्रकाशनका **कार्यक्रमहरूका**
सबै भिडियो यता छन् ।
1. https://www.youtube.com/Shabdartha Music SM/
2. https://www.youtube.com/Shabdartha Prakashan\

छवि ज्ञवाली

वर्षहरू थुपारेर कति गन्यो गन्यो
बल्ल आज जिन्दगीले नयाँ बाटो खन्यो ।

दुःखैदुःख जम्मा गर्छ अचानकको असिनाले
तर जाँगर नमार् भन्छ उत्साहको पसिनाले
आँसु-रोदन जिन्दगीको हेर सार बन्यो
यस्तैगरी जीवन-डुङ्गा थुक्क बेकार बन्यो ।
वर्षहरू थुपारेर कति गन्यो गन्यो......

घाउ-चोट थपी बस्ने अचानोको रीत देखें
उसकै जीवन सापट लिई यौटा सानो गीत लेखें
उसले भन्छ - मेरो मालिक आहा ! मोटोघाटो बन्यो
हेर्दाहेर्दै आफ्नो जीवन स्वाहा माटो बन्यो ।
वर्षहरू थुपारेर कति गन्यो गन्यो......

मुक्ति पाउन औंलाहरू भाँचिरहें आजसम्म
छटपटीमा यताउता नाचिरहें आजसम्म
जताततै सहायता माग्ने सोच बन्यो
अब भने यो घरबाट भाग्ने सोच बन्यो ।
वर्षहरू थुपारेर कति गन्यो गन्यो......

सिद्धार्थनगर, रूपन्देही ।

—

जनकराज अधिकारी

सयौं थुँगा फूलमध्ये एउटा फूल दिलैमा रोजें मैले
सपनीमा आइरहने तिमीलाई विपनीमा रोजें मैले ।

काँडैकाँडा बीच फुल्ने सौन्दर्यमय मधु हौ तिमी
हृदयका बीच फुल्ने ती सुन्दर गुलाफ हौ तिमी ।

सोह्र वर्षे बैंस तिम्रो वसन्तको कोइलीभैंm नाचेको
चोखो माया प्रीति लाउन है ! कैले कम्मरै कसेको ।

पवन चल्यो मधुमास सुधा अँगाल्दै मनको वनैमा
प्रफुल्ल भयो यो मन झनै तिमीलाई पाउने धुनैमा ।

सुते थें तिमी आई सपनीमा मेरो हातै समायौ
रमे थें म तिमीसँगै सपनीमा छल गरी बिउँझायौ ।

सजाएर राखेको छु मनमन्दिरमा तिम्रो तस्वीर
नटुटोस् है तिम्रो साथ सैयौं जुनी जुनी भर ।

आज फेरि एकान्तमा यस्तै यस्तै सोचिरहें मैले
सपनीमा आइरहने तिमीलाई विपनीमा रोजें मैले ।

व्यास - ५, तनहुँ ।

—

जनक वाग्ले

फूलदानी फुटेझैं टुट्यो तार दिलको
छुट्यो प्रेम बन्धन सपना मिलनको ।

कहाँबाट आयो लौ पापी हुरी यो
उडायो रहर सबै यो जिन्दगीको ।

सजाएँ महल बिरानो शहर भो
भत्केर छिनमै खण्डहर बनी गो ।

अचानोसरि भो मेरो मनको घाउ
कहिले नमिल्ने हरायो त्यो दाउ ।

बचेखुचेको सम्झना जति छन्
बिसाऊँ भनेको अझै भारी भयो झन् ।

चाबेल, काठमाडौं ।

—

गीत, गजल,
म्युजिक भिडियो,
विवाह, कार्यक्रम आदिको लागि
हामीलाई सम्झनुहोस्
Four Cube Entertainment
9860660925/9841466812

जनार्दन दाहाल

तिमी खुँडा मै अचानो भइदिन्छु म
चोट सहने बानी पर्‍यो सहिदिन्छु म ।

आँधी, हुरी, बतास सामान्य झैं लाग्छ
सुखहरू दुःखदेखि परपरै भाग्छ ।

महल होइन झुपडीमै रहिदिन्छु म
चोट सहने बानी पर्‍यो सहिदिन्छु म ।

फूलभन्दा मेरो जीवन काँडा सहन्छ
नरित्तिने आँसुका भेल बहिरहन्छ ।

जिन्दगीले जता लान्छ गइदिन्छु म
चोट सहने बानी पर्‍यो सहिदिन्छु म ।

अर्जुनधारा, झापा । हाल : शुक्लागण्डकी, तनहुँ ।

—

वैजयन्तीको लागि रचनाहरू शुद्ध टाइप गरी
shabdarthaprakashan@gmail.com
मा पठाउन सक्नुहुनेछ ।

जेबी खत्री

कति स्वार्थी हामी अझ हाम्रो मन जाली
रोई रा'छन् मिचिएर हाम्रा मेची-काली ।

जसले गर्छ अपमान उसकै बाटो हेर्छौं हामी
पालैपाले गोडा मल्न उतैतिर धाउँछौं हामी ।

देशभक्तिका गीत हाम्रा आँखाबाट फाली
रोई रा'छन् मिचिएर हाम्रा मेची-काली ।

थिचिएर मिचिएर बसिराख्नुपर्दा पनि
देखिँदैन तागत हाम्रा पाखुरीमा पनि ।

झुक्दै नझुक्ने शिर पनि झुकायौ त माली
रोई रा'छन् मिचिएर हाम्रा मेची-काली ।

कति स्वार्थी हामी अझ हाम्रो मन जाली
रोई रा'छन् मिचिएर हाम्रा मेची-काली ।

के तपाईंले शब्दार्थका साहित्यिक पुस्तकहरू पढ्नुभएको छ ?

तिलस्मी प्रभास

रोयौ तिमी सोधेँ मैले झनै रोयौ आँसु झारी
नसकेर बोल्न तिमी झनै रोयौ गाँठो पारी

मनको बह फुन गाह्रो मन धुन झनै गाह्रो
देखाउन मन छैन लुकाउन त झनै साह्रो ।

चट्याङ झऱ्यो मुटुभित्र बग्यो आँखाबाट
धेरै कुरा थाहा भयो विरहको भाकाबाट ।

रोयौ तिमी सोधेँ मैले झनै रोयौ आँसु झारी
नसकेर बोल्न तिमी झनै रोयौ गाँठो पारी ।

बौद्ध, काठमाडौं ।

नेपाल-साहित्य समाज

'वसन्त-राधा पद्यकाव्य पुरस्कार'बाट सम्मानित

१. २०६८ डिल्लीरमण शर्मा अर्ज्याल
२. २०६९ पुरुषोत्तम सिग्देल तथा गोविन्दराज विनोदी
३. २०७० बुनू लामिछाने
४. २०७१ भुवनहरि सिग्देल
५. २०७२ लक्ष्मीकुमार कोइराला
६. २०७३ बाजुराम पौडेल तथा गणेश घिमिरे मार्मिक
७. २०७४ मोदनाथ शास्त्री तथा नरेन्द्र पराशर
८. २०७५ गोविन्द घिमिरे वेदमणि तथा नीलमकुमार न्यौपाने

दुर्गा वनवासी

भिजेको मुटु छ, बगेका परेली
बिझाइरहेछन् यी फूलका तरेली।

बल्झिन्छ छाती दुखी चोट पुरानो
सहँदासहँदै यो मन भो अचानो
अझै सम्झनाका खेल्छ सुरेली
भिजेको..............................

बित्यो जुनी यसै बटुल्दैमा आशा
छैन मोल यहाँ, पीडाकै तमाशा
घाउमै खेल्ने चलन भो बयेली
भिजेको..............................

नेपाल-साहित्य समाज

'हेमकुमारी-दिवाकर समाजसेवा सम्मान'बाट सम्मानित

१. २०६८ प्रणवानन्द आश्रम, गुह्येश्वरी
२. २०६९ चिसाखोला आश्रम, पोखरा
३. २०७० भागवत् सन्न्यास आश्रम, पशुपति
४. २०७१ पवित्र समाज सेवा नेपाल, धापासी
५. २०७२ त्रिफला राष्ट्रिय पुस्तकालय, झापा
६. २०७३ संस्कृत विद्या संवर्द्धिनी समिति, धरान
७. २०७४ हाम्रो बाल संरक्षण धरोहर, धापासी
८. २०७५ द ओरफान होम, बाजुरा

देवेन्द्र अर्याल 'आँसु'

देशका लागि केही गरौं सबै मिलेर
जोश, जाँगर, इच्छाशक्ति नफालौं खेर।

फूल बनी सुवास छरौं देश सजाउन
सबै मिली आमाको मुहार हँसाउन।

खोलाजस्तै बगिरहने समयलाई बुझौं
उन्नति र प्रगतिको पथ हामी रोजौं।

पराइको मुख ताकी हामी बाँच्ने होइन
मनभरि पीडा बोकी हामी हाँस्ने होइन।

आजै उठौं झट्ट उठौं सगरमाथा भन्छ
हामी सबै मिले पो यो देश बन्छ।

गुट, फुट, सम्प्रदाय, जाति, धर्म छाडौं
राष्ट्र नवनिर्माण गर्न हामी अघि बढौं।

Shabdartha Prakashan
Chabahil Ganeshthan
Kathmandu, Nepal
email : shabdarthaprakashan@gmail.com
nepal.vk@hotmail.com
nepal120@yahoo.com
web: http://nepalipublisher.com
http://shabdarthaprakashan.com

नन्दलाल आचार्य

हिमालमा चिसो बढ्दा तराईलाई जाडो हुन्छ
तराईमा हैजा हुँदाखेरी पहाडले दवाई दिन्छ ।

पोहोर साल माथितिर खडेरीले अन्न फलेन
यस बेला भन्नुहुन्न हामीले तल्तिरले अन्न ठेलेन ।

सबैले सबैलाई पर्दा एकापसमा सहयोग गर्नैपर्छ
हिमालमा चिसो बढ्दा तराईलाई जाडो हुन्छ ।

बहुलता हाम्रो सान पहिलेदेखिको हाम्रो पहिचान
कमाएका थिए पुर्खाले कहिल्यै नमेटिने सम्मान ।

प्रकृतिको काखमा जन्मे, हुर्के प्रकृतिमुखी बन्छ
हिमालमा चिसो बढ्दा तराईलाई जाडो हुन्छ ।

साहित्य संवर्द्धन केन्द्र, नेपाल

'जम्बकुमारी-टीकाबल्लभ साहित्य सम्मान'बाट सम्मानित
२०७३ परशु प्रधान
२०७४ डा. राजेन्द्र विमल
२०७५ गणेश रसिक
'गुरु रामप्रसाद श्रेष्ठ साहित्य सम्मान'बाट सम्मानित
२०७४ रोहिणीविलास लुईंटेल
२०७५ बालकृष्ण उपाध्याय
'निर्मला-प्रेम साहित्य सम्मान'बाट सम्मानित
२०७४ नेपाल बाल साहित्य समाज
२०७५ प्रमोद प्रधान

नारायण नेपाल

जसै चार आँखा समाधिस्थ पाएँ
अनायास दिलको तराना लगाएँ ।

चल्यो खेल लामो भयो ठप्प सारा
दियो भेटले त्यो अनौठो नजारा
झुकायौ परेली र पो छेउ आएँ
अनायास दिलको तराना लगाएँ ।

कतै अन्तरामा म फँस्तै छु जस्तो
उडे झैँ बुडे झैँ असर कस्तो कस्तो
त्यसैले गरी डीङ दुवै हात समाएँ
अनायास दिलको तराना लगाएँ ।

दबोच्दा तिमीले दिलोज्यान छुँदो भो
लडेछौँ एकै ठाम र पो झन् खुदो भो
अझै के हुने हो भनी चित्त खाएँ
अनायास दिलको तराना लगाएँ ।

निकै बेर हामी लडेको लडै भै
रहेछौँ त्यसै प्रेम-लीला बढे झैँ
तिमी त्यो ममा झैँ तिमीमा म छाएँ
अनायास दिलको तराना लगाएँ !

दुवै तिल्मिलाई उठेको छ याद
धरी हातहातै जुटेको छ याद
उही याद मैले तिमीमा चढाएँ
अनायास दिलको तराना लगाएँ !

सुनसरी । हाल : रामहिटी, काठमाडौँ ।

नारायणप्रसाद न्यौपाने

कस्तो हो यो रोग पनि भित्र-भित्रै पोल्ने
मान्छेबाट मान्छेमा नै सर्दै-सर्दै जाने ।

कोरोनाको रोगदेखि सबैजना तर्से
गाउँबस्ती जतातति बाढीसँगै बर्से ।

घरभित्रै बसीकन दूरी कायम गर्ने
जथाभावी नगरेरै योग गर्न थाल्ने ।

रुघा-खोकी लाग्नै नदी तातो-तातो खाने
माक्सलाई प्रयोग गरी यताउता जाने ।

सेनिटाइजर प्रयोग गरी हात धुदै गर्ने
सफाइमा ध्यान दिई रोग निको पार्ने ।

कस्तो हो यो रोग पनि भित्र-भित्रै पोल्ने
मान्छेबाट मान्छेमा नै सर्दै-सर्दै जाने ।

के तपाईंले युट्युब र फेसबुकबाट हाम्रो
खबरी नेपाल
Khabari Nepal
का कार्यक्रमहरू हेर्नुभएको छ ?

पुण्य कार्की

प्रछन्न प्रवाह बनोस् जीवन गतिमा सरिता
लयमा उनियून् सारा पलहरू न हुँ रूढ अब ता ।

सृजनको नवउन्मेषले छुओस् मलाई न हुँ बञ्जर शुष्क
सधैं बनूँ सरलताको पुजारी न हुँ जटिल दुष्कर ।

कर्मठभावको ज्योति जलोस् हर्दम न हुँ अल्छी कामचोर
सेवा, समर्पण र उत्सर्ग ध्यान बनोस् न हुँ अरूको मामचोर ।

जीवन बनोस् एक अनमोल प्रार्थना उठोस् भाव सकार
खोजूँ अनि पाऊँ आफूलाई भित्रभित्रै दिनदिनको छ यही पुकार ।

उदयपुर ।

शब्दार्थ प्रकाशनले
२१ थरी **शब्दकोश** प्रकाशन गरिसकेको छ र
अझै अरू प्रकाशन गर्दै छ ।
के तपाईं पनि कोशकार हुनुहुन्छ ?
आफ्नो शब्दकोश प्रकाशन गर्न इच्छुक हुनुहुन्छ ?

पुरुषोत्तम सिग्देल

पारि झ्याल चाँदनी नै झुलेकी झैँ लाग्छ
भित्ताभरि लालुपाते फुलेकी झैँ लाग्छ।

चिहाउनु भूल हुन्छ आँखा उतै जाने
रोकूँ भन्छु जबर्जस्ती तर उतै लाने
उमेरले खियाउँछ नसा नसा पसी
जुरेलीले जिस्क्याउने झ्यालभित्र बसी।

अचम्मकै हुँदो रै'छ रति-राग-चाल
लाग्छ कतै पार्ने हो कि महा अबगाल
बनिए झैँ लाग्छ उनी डल्ला पारी नौनी
सुवास चल्छ यौवनको खारे झैँ कुरौनी।

एकान्तमा नजरले पिऊँ पिऊँ लाग्छ
मेरो मुटु उनीसित सिऊँ सिऊँ लाग्छ
ओंठभरि मुस्कानमा जब मोती झर्छन्
बिजुलीका तार जली मुटु प्वाल पर्छन्।

मताउने नशा रै'छ रति-राग खेल
जतिसुकै उमेरले उति बढ्छ भेल
उमेरका शिखरमा जति परोस् हिउँ
फुल्ने रै'छ बाह्रबर्षे रतिको ऊनिऊँ ।

पारि झ्याल चाँदनी नै झुलेकी झैँ लाग्छ
भित्ताभरि लालुपाते फुलेकी झैँ लाग्छ।

धुम्बाराही, काठमाडौं।

—

प्रकाश खड्का 'अभियान'

आगनीमा तुलसी मन रोयो अत्ताली
वर्षौं भयो कुरेको बगाई मेची काली।

देश भयो बगर छैन कि तिम्रो भर
जुगौं भयो गुन्जेको मेलम्चीको खबर।

बिर्स्यौ कि कसो तिम्ले आगमनको ताली
वर्षौं भयो कुरेको बगाई मेची काली।

बग्यो तिम्रो पसिना सात समुद्र पारी
खेत बारी बाँझै भो यो मन भयो भारी।

देशको माया त्यसै जान नदेऊ खाली
वर्षौं भयो कुरेको बगाई मेची काली।

बोस्टन अमेरिका।

—

के तपाईंले युट्युब र फेसबुकबाट हाम्रो
खबरी नेपाल
Khabari Nepal
का कार्यक्रमहरू हेर्नुभएको छ ?

प्रकाशमणि दहाल

आज मेरो हृदयको ढोका फोरियो
सबै छोडी एक थान मुटु चोरियो ।

अनौठो यो चोरी रै'छ कस्तो कस्तो दुःख नलाग्ने
मताउँदो भित्रैदेखि उल्टै बरु मीठो सुख लाग्ने ।
आज मेरो .....

सारै सिपालु पो रै'छ चोर पनि परैबाट चोर्न सक्ने
फलामे यो मनको ढोका नछोई नै फोर्न सक्ने ।
आज मेरो ....

उजूर गर्न जानुभन्दा पनि लाग्छ बरु सुनाउँदै हिँडूँ
चोरिरहोस् चोरले चैं आफू भने क्यै नजाने भैँ गरुँ ।
आज मेरो ...

काठमाडौं ।

शब्दार्थ प्रकाशनले
२१ थरी **शब्दकोश** प्रकाशन गरिसकेको छ र
अझै अरू प्रकाशन गर्दै छ ।
के तपाईं पनि कोशकार हुनुहुन्छ ?
आफ्नो शब्दकोश प्रकाशन गर्न इच्छुक हुनुहुन्छ ?

प्रदीप नेपाल

किन जान्छौ साथी बालुवाको थुप्रोमा जीवन बिसाउन ?
परिश्रम गरे यतै सक्छौ साथी सुन्दर जीवन बिताउन ।

पौरखी छन् तिम्रा ती हात जहाँ पनि टेकिन्छन्
तिमीले गरे हिम्मत सबै बाधा त टाढिन्छन् ।

उस्तै हो साथी त्यो तिम्रो ज्यान जुन ठाउँ बसे नि !
नगरी तिम्लाई दिँदैनन् खान जहाँ ज्यान धसे नि !

पाल न सुँगुर, कुखुरा खसी बजारमा पठाउन
उमार साग, आलु र सब्जी सबैलाई खुवाउन ।

गाई भैंसी पाली प्रचूर दूध देऊ यो मातृभूमिलाई
नहुँदा तिमी घरमा साथी नोक्सान भो सबैलाई ।

गोठाटार, काठमाडौं ।

शब्दार्थ प्रकाशनका **कार्यक्रमहरूका**
सबै भिडियो यता छन् ।
1. https://www.youtube.com/Shabdartha Music SM/
2. https://www.youtube.com/Shabdartha Prakashan\

प्रेमनारायण भुसाल

मोहनी त्यो रूप तिम्रो अल्भैं तिम्रै मुहारमा
माकुरी हो कि क्या तिमी तिम्रै जाल्मा फसें म त ।

गर्छ्यौ शासन मैमाथि मेरै मनमा बसी तिमी
तिमी विना जगत् सारा अँध्यारो नरकैसरि ।

बोल्दा तिमी भनै राम्री रिसाउँदा पनि सधैं
तिम्रा सम्पूर्ण काममा कसरी मोहनी थप्यौ ।

भुल्न खोज्नु तिमीलाई आफैलाई सजाय हो
सम्भिनुमा पनि सुख छैन मन अशान्ति हो

दिन्छ्यौ पीडा मलाई नै र पनि प्रिय छौ तिमी
सक्दिनँ कल्पना गर्न तिम्रो अभावको जुनी ।
तिम्रै जाल्मा फसें म त

—

के तपाईंले शब्दार्थका साहित्यिक पुस्तकहरू पढ्नुभएको छ ?

वैजयन्ती ६९ गीत अङ्क

बाबुराम श्रेष्ठ 'यात्री'

आफ्नो हातमा छैन आफ्नै जिन्दगी
के बाजी थापूँ पराइको जिन्दगी ।

कोही आउँछन् त कोही जान्छन्
आउने जाने क्रम त चलिरहन्छ ।

आफन्त नै यहाँ आफ्नो भएनन्
के आस गरूँ पराइको जिन्दगी ।

बल्दा आगो सबै तापी दिन्छन्
निभ्दा आगो सबै भागी दिन्छन् ।

दुनियाँ यो स्वार्थी रहेछन्
के भर गरूँ पराइको जिन्दगी ।

सिन्धुली ।

—

के तपाईंले शब्दार्थका शब्दकोशहरू पढ्नुभएको छ ?

बालकृष्ण भट्टराई

माटो यो मेरो बुद्धको भूमि मलाई प्यारो छ
शान्तिको लागि पवित्र भूमि लुम्बिनी प्यारो छ
आऊ हे साथी ! लुम्बिनी जाऔँ बुद्धको दर्शन
जीवन सफल पार्नका निम्ति बुद्धकै दर्शन ।

मायाकी खानी देवीका तारा सिद्धार्थ बनेर
जन्मिए यही माटोमा दूत शान्तिका बनेर
कुलका रत्न दयाका खानी महात्मा बुद्ध हुन्
शान्तिका अग्रदूत हुन् बुद्ध नजान्ने छ र कुन ?

कपिलवस्तु रामको ग्राम देवको दहमा
शैशवकाल बिताए आफ्नो राजसी तहमा
बिरामी देखे अशक्त एक बुद्धको बेहाल
मलामी देखे मृत्युका मुख परेको अकाल ।

अस्थायी रै'छ संसार सारा दुःखको भण्डार
मानिस सुखी कहिले हुन्छ भनेर हतार
दर्बार छाडी प्रस्थान गरे सिद्धार्थ कुमार
ज्ञानको ज्योति बाल्नका निम्ति बनेका आतुर ।

तपस्या गरे साधना गरे शान्तिकै खोजीमा
बुद्धत्व प्राप्ति गरेर लागे शान्तिकै रोजीमा
मरेर जाने मानिस चोला क्यै छैन संसार
ध्यानले हुन्छ ज्ञानले हुन्छ जीवन अपार ।

बुद्धकै ज्ञान पाएर राजा अशोक रमाए
ब्रह्माण्डलाई शान्तिको मार्ग बुद्धले देखाए
यहाँको माटो सुगन्ध छर्छ शान्तिको मुहान
लुम्बिनी हाम्रो संसारभरि बनेको महान ।

बुद्धको जन्म पाएर भूमि लुम्बिनी कानन
पवित्र तीर्थ बनेको आज सबैले मान न
अहिंसा, धर्म, सत्य र प्रेम दयाका सागर
करूणामूर्ति शान्तिका दूत बुद्ध छन् अपार ।

लुम्बिनी हाम्रो बुद्धको भूमि शान्तिको मुहान
बुद्धकै ध्यान गर्दछौं हामी हरेक बिहान
हिमाल हाम्रो पहाड हाम्रो तराई हाम्रो हो
विश्वका माझ बुद्धकै देश नेपालै राम्रो हो ।

सन्तति हामी बुद्धका सारा नेपाली जनता
संसारलाई बाँट्तछौं हामी माया र ममता
राष्ट्रका निम्ति शहीद बन्ने पुर्खाका सन्तति
हामी हौं सृष्टि सुन्दर पार्ने देशका सम्पत्ति ।

आऊ हे विश्वमानव ! आऊ लुम्बिनी आऊ न !
ज्ञानको ज्योति बोकेर आफ्नो देशमा जाऊ न !
युद्धले त्रस्त संसारलाई शान्तिले सपार
शान्तिले मात्र पाइन्छ हेर ! आनन्द अपार ।

आकाशवाणी रोड, सिद्धार्थनगर-१२, रूपन्देही ।

बोधराज पौडेल

रूने जति सबैलाई ठान्थैं म त ज्ञानी
थाहा थे'न हाँस्ने पनि हुन्छन् बेइमानी ।

हेर्दा राम्री माया लाग्दी थिई एउटी सानी
राख्न खोजे उस्लाई मैले बनाएर रानी ।

बोली वचन मीठो थियो, राम्रो आनी बानी
थाहा थे'न हाँस्ने पनि हुन्छन् बेइमानी ।

विश्वास गर्थे उनीलाई आफूभन्दा थेरै
यस्तो लाग्थ्यो अर्को रूप हो ऊ पनि त मेरै ।

सारा संसार लुटी गई गरे झैं नजानी
थाहा थे'न हाँस्ने पनि हुन्छन् बेइमानी ।

के तपाईंलाई थाहा छ ?

हामी २०७६ र २०७७ को वर्ष पुस्तकमा जुटिसकेका छौं । प्रत्येक वैशाखदेखि चैत्रसम्म निस्केका पुस्तकहरूको हामी टिप्पणीसहित परिचय प्रकाशन गर्दछौं । त्यसको लागि हामीलाई पुस्तक उपलब्ध गराउनुहोस् ।

साहित्य संवर्द्धन केन्द्र

चाबेल, काठमाडौं **९७७-०१-४४९७३५१/९८४११४४५१०**

वैजयन्ती ६९ गीत अङ्क

भावकेशर बराल

वनमा गुराँस फुल्दा तिमी फुले झैं लाग्छ
हिमाल मुस्कुराउँदा देशै खुले झैं लाग्छ ।

जागे हिमालबासी बत्ती हिमाल बन्छ
स्वदेश झैं उज्यालो स्वर्ग भनेकै कुन छ ?
वनमा गुराँस फुल्दा.........

सपूतका ती सपना मार्ग बनेर आए
चाहिन्न व्यर्थ अर्को स्वदेश भन्न पाए ।
वनमा गुराँस फुल्दा ....

आऊ मिलेर रोपौं सद्भावनाका फूल
फुल्नेछन् भोलि सपना देशमा विकास मूल ।
वनमा गुराँस फुल्दा ....

रूँदै छ देश हेर परदेश मुस्कुराउँदा
हाँस्नेछ भोलि देश जवान जुर्मुराउँदा ।

मधुर भट्टराई

दुःख रोपी सुख फुलाउने सृजनशील किसान
परिश्रमको बाटो ल्याउँछौं उन्नतिको बिहान ।

माटो हाम्रो सर्वस्व हो माटो नै हो जीवन
त्यै माटोमा श्रम पोख्छौ सिर्जनाको धन ।

कर्मले नै उँचो पार्छौं देशको स्वाभिमान
परिश्रमको बाटो ल्याउँछौं उन्नतिको बिहान ।

समयमै मानो रोपी फलाउँछौं मुरी
धर्तीसँग प्रेम हाम्रो सभ्यताको धुरी ।

किसान हौं यही नै हो हाम्रो पहिचान
परिश्रमको बाटो ल्याउँछौं उन्नतिको बिहान ।

बर्दिबास -१४, महोत्तरी ।

—

वैजयन्तीको लागि रचनाहरू शुद्ध टाइप गरी
shabdarthaprakashan@gmail.com
मा पठाउन सक्नुहुनेछ ।

महेशप्रसाद रिजाल

मैले चाहे जति माया
आँचलमा छोपेर हेर

तिम्रो दामनको माया
मेरो मुटुमै गाँठो परेछ ।

रात अझै सिङ्गै बाँकी छ
उज्यालोतिर तिमी नलाग ।

उदास जिन्दगीका पानाहरू
मायामा पानाहरू पल्टिरहन्छ ।

हामी हावा र नदी बनेर बगौं
कुनै किनारामा मेल हुने नै छ ।

चावहिल, काठमाडौं ।

—

पढ्नुहोस् !
वैजयन्तीको साथमा
रचना, अभिव्यक्ति, दायित्व, शब्दसंयोजन, सुलेख, नवप्रज्ञापन, हिमाली गुराँस, शब्दाङ्कुर ।

महादेव अधिकारी

युगौंयुग यस्तै बित्यो तिम्रो जिन्दगानी
छातीभरि अमृत छ आँखाभरि पानी ।

भञ्ज्याङ अनि चौतारी र तराई हौ तिमी
मेरी दिलकी रानी अनि पराई हौ तिमी
यो विश्वलाई सृष्टि गर्ने महामाया नारी
तिमी नै हौ गैरी खेत तिमी नै हौ टारी ।
युगौंयुग··

नारीको त सफलता मातृत्वमा हुन्छ
नारीविना सार्थकता पुरुषमा कुन छ ?
प्राणेश्वरी आत्मारूपा तिमी नै हौ माता
प्रेमभावले बाँध्ने तिमी भाग्यकी विधाता ।
युगौयुग··

पुरुषले सधैंभरि बन्धनमा पारी
बेचे कति कतिलाई भ्रूणभित्रै मारी
अब मुक्त हुनै पर्छ पूज्य नारी जाति
दासी हैनौ पुरुषका तिमी जीवन साथी ।
युगौयुग··

बूढानीलकण्ठ ४ पासिकोट, काठमाडौं ।

यमराज तिमिल्सिना

धन माग्यौ धन थिएन मन तिमीलाई मन परेन
चोखो माया दिन्छु भन्दा झन् तिमीलाई मन परेन ।

जाऊ तिमी अन्तै जाऊ जाऊ गुनासो क्यै गर्दिन म
म मरेको थाहा पाउँदा मलामी भई आयौ भने ।

म जलेको धुवाँ उड्दा तिम्रै रूप देखिने छ
चिता मेरो पखालिदाँ तिम्रै नाम लेखिने छ ।

जहाँ सुकै जाऊ तिमी खुसी छौ रे सुन्नँ पाऊँ
मलाई छोडी खुसी हुन पराईको भई भन्न पाऊँ ।

संस्कृति-१, पूर्वस्मृति-१, लघुउपन्यास-१, चाड/पर्व-१, नाटक/एकाङ्की-२, गीत-१, विदेशयात्रा-२, मुक्तक-३, गजल-३, राष्ट्रिय-व्यक्तित्व-५, लघुकथा-४, स्वदेशयात्रा-४, संस्मरण-५, गद्यकविता-६, कथा-६, निबन्ध-७ समीक्षा-७, छन्दकविता-१० ओटा अङ्कहरू निकालिसकेको

विधा केन्द्रित साहित्यिक पत्रिका

वैजयन्तीको

७० औं अङ्क **संस्मरण** हुनेछ ।

यादव भट्टराई

जन्मेर केही नगरी जानु के सार जिन्दगी
आँखामा पानी नसुक्दै केही गरे पो जिन्दगी।

घाम र छायाँ जसरी हुन्छ दिन रात जसरी
सुख र दुःख जीवनमा आउँछ रीत यो भैँ गरी
छातीमा देश टाँसेर आयु तरे पो जिन्दगी
नसामा रगत नसुक्दै केही गरे पो जिन्दगी।

गुरु र पितृ देशको ऋण तिर्नु छ यै जुनी
नगरी केही बसे नै पनि बित्दछ जिन्दगी
कलम धन कलम शक्ति कलम नै जिन्दगी
कलममा मसी नसुक्दै केही लेखे पो जिन्दगी।

जन्मेर केही नगरी जानु के सार जिन्दगी
आँखामा पानी नसुक्दै केही गरे पो जिन्दगी।

भैरहवा, हाल : काठमाडौं।

अब हाम्रो पालो
संस्मरण, कथा अङ्क।

राकेश कार्की

तिमी नहुँदा एकनासले मुटु जलिरहेछ
मुटुसँगै मन, विश्वास, माया जलिरहेछ

अलिकति उज्यालो मागेथें जिन्दगीमा
थाहै नदिई सुटुक्क पूरै मुटु जलायौ।

डोब छोडी हाँसो र खुसीको
सम्झना छ्यापी घरी घरी जलायौ।

एक दिन चितामा जल्नै थियो
छटपटी र चिन्तामा पहिले नै जलायौ।

न त अङ्गार बनायौ न त खरानी
बेहोशी नशाको घुट्कोले जलायौ।

के तपाईंलाई थाहा छ ?

हामी २०७६ र २०७७ को वर्ष पुस्तकमा जुटिसकेका छौं। प्रत्येक वैशाखदेखि चैत्रसम्म निस्केका पुस्तकहरूको हामी टिप्पणीसहित परिचय प्रकाशन गर्दछौं। त्यसको लागि हामीलाई पुस्तक उपलब्ध गराउनुहोस्।

साहित्य संवर्द्धन केन्द्र
चाबेल, काठमाडौं **९७७-०१-४४१७३५१/९८४११४४५१०**

रामकुमार पण्डित क्षत्री

फुलेको फूल झैं लाग्छ मलाई तिम्रो यौवन
कसरी बयान गरूँ भन न प्रिय जीवन ।

सुँघेर छोडौं त तिम्रो वजन सस्तो पर्ला
टिपेर मोडौं त तिम्रो सौन्दर्य सबै मर्ला
करोडौं मोल झैं लाग्छ कलिलो तिम्रो जोवन
कसरी बयान गरूँ भन न प्रिय जीवन ।

पुतली भमरा धाए स्वरूप तिम्रो हेर्न
माहुरी आएर खाए जिब्रोको स्वाद फेर्न
गौरव गर्दछु प्रिय छ तिम्रो आफ्नो नै पन
कसरी बयान गरूँ भन न प्रिय जीवन ।

मलाई नि मन पर्छ भन्ने ती तिम्रा आँखा
नजर घुमाई हेर्ने आहा क्या मीठा भाका
याद ती सङ्गाली हिँड्छु म हेर्दै रन र वन
कसरी बयान गरूँ भन न प्रिय जीवन ।

का.म.पा. ६ सिमलटार ।

रामप्रसाद ज्ञवाली

हिमचुलीमाथि सूर्य फुलाई छर्दछ जसले लाल प्रभात
पहराबाट झार्दै छङछङ सेता दूधहरूका छाल
सिँच्दछ जसले उर्वर फाँट
छर्दछ जसले जीवन लाख
यही हो मेरो देश नेपाल ।

मेचीकाली कर्णाली भै बग्छन् जसका स्वच्छ विचार
साडीलाई हरियालीको दिन्छिन् जसले सिर्जनधार
रनवन घननन बज्दछ तार
श्रमका मीठा गुनगुन राग
यही हो मेरो देश नेपाल ।

मग्मग सुन्दर फूल फुलाई जातजातका अपरम्पार
विश्वशान्तिका गीत सुनाई डुल्छ सदा जो सब संसार
शान्तिदूतहरूका साथ
छर्दै मनमा शान्तिपराग
यही हो मेरो देश नेपाल ।

वीर पसिना हार मसिना स्वाभिमानका उच्च्व जुहार
क्रान्तिकिरणका इन्द्रधनुष झैं झल्मल बाली दीप हजार
उच्च्व सगरमाथाका साथ
हाँस्दछ जसको दिव्य मुहार
यही हो मेरो देश नेपाल ।

कपन, काठमाडौं ।

रामप्रसाद पन्त

मनको इच्छा मनमै साँची जिऊँ म कसरी ?
पानीको सट्टा बगेका आँसु पिऊँ म कसरी ?

वसन्ती बाग त्यो तिम्रो साथ बिर्सूं म कसरी ?
जलेका छाती सहेर एक्लै बसूँ म कसरी ?

चकोर जोडी बिछोड भयो सहूँ म कसरी ?
शृङ्गार छोडी विरह गीत गाऊँ म कसरी ?

तड्पेर सधैं यता र उता धाऊँ म कसरी ?
गुलाफ जस्तै फुलेको जीवन पाऊँ म कसरी ?

अनन्तसम्म मुटुको माया लाऊँ म कसरी ?
समुद्रपारि तिमीलाई भेट्न आऊँ म कसरी ?

मनको इच्छा मनमै साँची जिऊँ म कसरी ?
पानीको सट्टा बगेका आँसु पिऊँ म कसरी ?

चावहिल, काठमाडौं ।

—

रामसुन्दर देउजा

देश मेरो स्वर्गसरि बन बुट्यानमा चरूँ
यही देशमा रम्दै खेल्दै देशकै गीत भरूँ ।

सेता हिमाल हरिया वन अहा कति राम्रो
संस्कृति छन् भिन्न भिन्न संसारभरि छरूँ ।

कलकल बग्ने झरना छन् पहाडभरि कति
खुसी भयो मन मेरो लौ न कसो गरूँ ।

अन्न झुल्ने फाँट मेरो तराई अहो मैदान
देवभूमि तपोभूमि यसैभित्र परूँ ।

हराभरा प्रकृति छन् हिमाल पहाड तराई
यही देशका जडिबुटी खाँदै खाँदै मरूँ ।

काभ्रे ।

—

रामहरि पौड्याल

मेरो मनको सङ्घारमा तिमी आए हुन्थ्यो
मेरो तनको झन्कारमा तिमी छाए हुन्थ्यो
बादलुको घुम्टो पारि परदेशमा छु म
समुन्द्रको किनारैमा तिर्खा खप्दै छु म ।

नरिवल र ताडीका ती सलक्कका रूख
चारैतिर हरियाली मनभित्र दुःख
कसले बुझोस् दुर्देशमा तनभित्रको ज्वाला
दुख्दो रैँछ छातीभरि स्वदेशको माया
फूल्दो रैँछ छातीभरि आफन्तको छाया ।

पोले पनि घामै जाती पिटे पनि आमै
दुःख सुख त्यस्तै रैँछन् आफ्नै देश जाति
रङ्गीचङ्गी संसारमा कृत्रिम छन् सब
फेसन र ग्ल्यामरको दुनियाँ भो अब ।

मेरो मनको सङ्घारमा तिमी आए हुन्थ्यो
मेरो तनको झन्कारमा तिमी छाए हुन्थ्यो

वसन्त चोक, चितवन । हाल : लण्डन ।

—

रासा

शून्यतालाई साथी मानेर
मौनतालाई अँगालो हालेर
बित्दै छ दिन ।

लेखाइको मेसोमा अल्झेर
पढाइको टेकोमा उभेर
बित्दै छ दिन ।

बाँच्ने आधार यहाँ खोजेर
घर - परिवार नि सम्झेर
बित्दै छ दिन ।

Shabdartha Prakashan
Chabahil Ganeshthan
Kathmandu, Nepal
email : shabdarthaprakashan@gmail.com
nepal.vk@hotmail.com
nepal120@yahoo.com
web: http://nepalipublisher.com
http://shabdarthaprakashan.com

लक्ष्मी जोशी 'श्रेष्ठ'

कहाँ गयौ मलाई छोडी भई परदेशी
शून्य लाग्छ मलाई सधैँ गाउँघर बेशी।

माया लगाई एक्लै पारी हिँड्यौ किन छोडी ?
बाँचिरहेछु खोरियामा मकै घैया गोडी।

न्याउली र कोइली गाउँछ विरहका भाका
सुन्दै बस्छु सधैँभरि रसाउँछन् आँखा।

आशा अनि निरासाका गुत्थाहरू गाँस्दै
मन बुझाउँदै कैले रुँदै अनि फेरि हाँस्दै।

बाटो हेरी कुरी बस्छु पीपल छहारीमा
पर्खिरा छु भेट्ने आशले बसी चौतारीमा।

विराटनगर।

—

के तपाईंले हाम्रो वेबसाइट हेर्नुभएको छ ?
web : http://nepalipublisher. com/

विनयकुमार शर्मा नेपाल

चलाएर बाण जलेको जलै छ
लुकाएर आँखा गिरेको गिरै छ ।

मुसारेको गाला अभिमानी नजर
चलाएर तीर ऊ कुरेको कुरै छ।

कहाँ हुन्छ मस्ती अनुहार सिँगारी ?
नजरमा ऊ आफ्नै खसेको खसै छ।

जलाएर मुटु रोएको रोयै छ
रहरमा ऊ आफ्नै झरेको झरै छ।

कहाँ हुन्छ गस्ती पछाडि नहेरी ?
शहरमा ऊ आफ्नै डुलेको डुलै छ।

झुकाएर आफ्ना गलेको गलै छ
मच्चाएर हल्ला उडेको उडै छ।

चलाएर बाण जलेको जलै छ
लुकाएर आँखा गिरेको गिरै छ।

चावहिल, काठमाडौं।

—

विनोद नेपाल

टाढा थियो पुग्नुपर्ने समयले घात गऱ्यो
हेर्दाहेर्दै दिन ढल्यो प्रतीक्षामै रात पऱ्यो ।

एक्लो यात्रा साहसले गरूँ अघि बढूँ भने
उकालीमा टेक्ने लौरो हातबाट तल झऱ्यो ।

सम्हालिँदै जिन्दगीको यात्रा जारी राखूँ भनें
आफ्नै भन्ने मान्छेले नै बाटो छेकी आँखा तऱ्यो ।

यात्रा यस्तै जिन्दगीको हुन्न रै'छ सोचे जस्तो
अप्ठेरोमा उठाएन आफ्नै मान्छे टाढा सऱ्यो ।

वनस्थली, काठमाडौं ।

के तपाईंले हाम्रो वेबसाइट हेर्नुभएको छ ?
web : http://nepalipublisher. com/

के तपाईंले शब्दार्थका साहित्यिक पुस्तकहरू पढ्नुभएको छ ?

विष्णुप्रसाद आचार्य 'अतृप्त'

अघि बढूँ भेल बाढी पछि हटूँ पहिरो
दोधारमा फस्यो जीवन व्यथा गहिरो गहिरो ।

वारि छैनन् साथी कोही पारिका पार तरिसके
घाम निल्यो अँधेरीले अश्रुधारा झरिसके ।

गर्ज्या छ रे बाघ वरै सुन्ने कान बहिरो
दोधारमा फस्यो जीवन व्यथा गहिरो गहिरो ।

हुन्हुनाई हुरी चल्छ ढाल्न खोज्छ ज्यान
खनिने भो सायद यतै पाँच छ फिटे चिहान ।

आँतको अन्न निख्र्यो राजै देख्छु कालो खैरो
दोधारमा फस्यो जीवन व्यथा गहिरो गहिरो ।

विदुर-५, नुवाकोट । हाल : तारकेश्वर, काठमाडौं ।

शिखर दुलाल

सगरमाथा शिर हाम्रो, वन शिरको कपाल
लुम्बिनीका दुई आँखा, शान्तिसूचक विशाल ।

पिठ्युँ पहाड, हिमाल मुटु, तराइ हाम्रो छाती
अन्नवाली प्राण हाम्रा, कृषि कर्म गति ।

ढुङ्गा हाम्रा अस्थिपन्जर, मांसपिण्ड माटो
जैविक, खनिज, पाटीपौवा, गोरेटो र बाटो ।

नदी, नहर, ताल, तलाउ धमनी र शिरा
वस्त्र हाम्री प्रकृति हुन्, हिमचुली नै हीरा ।

इन्द्रिय र धड्कन हाम्रा मठ मन्दिर देवल
स्वभावैले आफै सबल आफै विशाल नेपाल ।

अङ्ग अङ्ग गाँसिएर जीवन चोला चल्दछ
दाजुभाइ सारा मिले देश हाम्रो बन्दछ ।

प्राण रूपी देश हाम्रो सबै मिली बचाऊँ
साझा हाम्री आमालाई मिलीमिली हसाऊँ ।

नर्थ क्यारोलाइना, संयुक्त राज्य अमेरिका ।

शेखरकुमार श्रेष्ठ

घामले सुकाए पनि पानीले बगाए पनि
तिम्रो माया भुल्न सकिनँ आगोमा डढाए पनि ।

तिम्रो हातले खाना खुवायौ अनि पानी पनि
आँखाबाट झर्दा आँसु पुछ्थ्यौ दुइटै नानी ।
घामले सुकाए ......

तिम्रो हरेक स्पर्शको सम्झना छ जहिले पनि
कसले सोध्छ अब मलाई रातभर रोए पनि ।
घामले सुकाए ......

तिमी मेरो प्रेरणा थियौ तिमी नै विश्वास
मेरो प्राप्ति तिमी थियौ तिमीबाटै चल्थ्यो सास ।
घामले सुकाए ......

हराएर गयो आज जीवनको सबै आस
कतै पनि पाइन बाबा बस्न मायाको वास ।
घामले सुकाए ......

केही अघि जीवन थियो क्षणमै बन्यो सपनी
घामले सुकाए पनि पानीले भिजाए पनि
घामले सुकाए ......

सरस्वती ढुङ्गाना

दिलको दैलो खोल्न आयौ तिमी कस्तो बेला
तिम्रै यादमा नीरमा नयन डुबेको बेला।

दिलको दियो निभ्ला कि भनी चिन्ता बोकी
अधर मेरा कामेका थे अँधेरी रात सम्झी।

भरोसाको कुनै विन्दु नभेटेको बेला
दिलको दैलो खोल्न आयौ तिमी कस्तो बेला।

फूल जस्तै असिनाको चोट पनि सहेको थेँ
घाम, पानी, बतासमा काँडाबीच हाँसेको थेँ।

जीवनको गोरेटोमा भौंतारिएको बेला
दिलको दैलो खोल्न आयौ तिमी कस्तो बेला।

के तपाईंले हाम्रो वेबसाइट हेर्नुभएको छ ?
web : http://nepalipublisher. com/

सुमन श्रापित

पहरामा फलेको फर्सी भाछ जीवन
तैपनि कछुवा झैं घस्री राछ जीवन।

कस्तो भीरमा रोपी दियौ विधताले मलाई
कति पीडा सहेको छु सुनाउँ म कसलाई।

कति बेला भेट्नो कुइन्छ तर्सी राछ जीवन
पहरामा फलेको फर्सी भाछ जीवन।

गतिलो थाक्रो पाइनँ भुइँमा लडेको छु
पैतलाले सपना कुल्ची त्यसै सडेको छु।

चोटहरूको थुङ्गाले पर्सी राछ जीवन
पहरामा फलेको फर्सी भाछ जीवन।

पोखरा-१८, अधेरी कुना, कास्की।

अब हाम्रो पालो
संस्मरण, कथा अङ्क।

सुरेश काफ्ले 'विदारक'

मनका कुरा मनमै राखी बोल्नै सकिनँ
तिम्रो मनमा फुल्नु थियो फुल्नै सकिनँ ।
माया, बोल्नै सकिनँ.....

कुन पापीको नजर लाग्यो यो मायामा ?
वर्षौं वर्ष पर्खी बसेँ तिम्रो सम्झनामा
आखिरमा टिपी लग्यो आफ्नो भएन
तिम्रो मनमा फुल्नु थियो फुल्नै सकिनँ ।
माया, बोल्नै सकिनँ.....

तिमी पनि इसाराले तिम्रै हुँ भन्थ्यौ
अनायासै डोली चढी उसकै घर गयौ
चाह थियो राख्न मनमा राख्नै सकिनँ
तिम्रो मनमा फुल्नु थियो, फुल्नै सकिनँ
माया, बोल्नै सकिनँ.....

अझै पनि सम्झनामा झझल्को आइर'न्छ
बाहिर खुसी देखाउनु छ भित्र जलिर'न्छ
यो मन्दिरमा सजाउनु'थ्यो बोल्नै सकिनँ
तिम्रो मनमा फुल्नु थियो फुल्नै सकिनँ
माया, बोल्नै सकिनँ.....

वराहक्षेत्र न.पा.-११, सुनसरी ।

सुवाश जमरकट्टेल

माथिमा बसे जोडीमा ढुकुर हामीलाई हेरेर
मायामा सधैं हामी नि बसौं अँगालो बेरेर ।

हिमाल माथि घाम है फुल्छ चाँदीको ताजमा
तिमीले मुहार नछोप्नु कान्छी मानेर लाजमा
अँगालो मारी कसरी बसौं के भन्लान् देखेर
साथीले देखे लाज है लाग्छ बसौं न छेकेर ।

माथिमा बसे जोडीमा ढुकुर हामीलाई हेरेर
मायामा सधैं हामी नि बसौं अँगालो बेरेर ।

तिमी है आउनु पिपलुबर डेटिङ जानलाई
बुलेट चढी मै आउँछु कान्छी घुमाउन लानलाई
आमाले सोधे कहाँ जाने भन्नु डर लाग्छ भाग्नलाई
जन्तीमा लिई घर मै आउन कन्यादान माग्नलाई ।

हाँगामा बसे चखेवा जोडी हामीलाई हेरेर
मायामा सधैं हामी नि बसौं अँगालो बेरेर ।

हङ्कङ्को सारी, चुरा र पोते नौमती बजाई
मिलेमा कुरा डोलीमा लान्छु नत्र त भगाई
लगाई सारी, चुरा र पोते जग्गेमा बसौंला
मनकी प्यारी घरमा दुलही बनेर पसौंला ।

माथिमा बसे जोडीमा ढुकुर हामीलाई हेरेर
नाच्नेछन् साथी हर्षमा यहाँ हामीलाई घेरेर ।

नेचासल्यान गाउँपालिका ४ सोलुखुम्बु ।

स्पन्दन विनोद

तिमीले पासो लगायौ दौडिएर आए
मेरो आफ्नै हातले त्यो डोरी फुकाएँ

बचाउन सकिनँ हारी गयौ तिमी
मेरा सारा सपना मारी गयौ तिमी।

टुहुराको आँखामा आमा आमा पाएँ
तिमीले पासो लगायौ डौडिएर आएँ।

हुन्न रै'छ नलेखेको तिमी जुनीभरि
आँसु सुकाई गयौ नि खोज्छु वरिपरि।

तिमीलाई बचाउन मैले हरेस खाएँ
तिमीले पासो लगायौ डौडिएर आएँ।

—

हरि कट्टेल

जता जाऊँ, ठान्छ मान्छे आफू मात्रै धेर
एउटा मान्छे सेर भए अर्को सवा सेर।

गर्दै हिँड्छ ठूलो कुरो बनी हिँड्छ सुरो
आफू देख्छ माछापुछ अर्को देख्छ भुरो।

राम्रा मीठा जति आऊन् भन्छ उसकै नेर
एउटा मान्छे सेर भए अर्को सवा सेर।

नभन न साथी यहाँ आफू मात्रै खाऊँ
आफू चाहिँ डुक्रिरहूँ अरू गरून् म्याऊँ।

अर्को हिड्ने बाटो छेक्दै देख्छु जतिखेर
एउटा मान्छे सेर भए अर्को सवा सेर।

जता जाऊँ ठान्छ मान्छे आफू मात्रै धेर
एउटा मान्छे सेर भए अर्को सवा सेर।

विराटनगर।

—

हरिशरण ढुङ्गाना

म पूर्वको लाली हुँ सभ्यताको बिहानी
हिमवत् खण्डैमा छ चन्द्र सूर्य निशानी ।

हृदयमा गुराँस नै ढकमक्क फुल्छ
सगरमाथा ताज मेरै शिरमा खुल्छ ।
म पूर्वको ....

कोशी काली अमृत तराई सबै डुल्छन्
जडीबुटी पहाडमा दुःख सारा भुल्छन् ।
म पूर्वको ....

बुद्ध, सीता, जनकका मन्त्र सब भज्छन्
डाँफे चरी हिमालमा वीर गाथा रच्छन् ।
म पूर्वको ....

जहाँ म पुग्छु नेपाली माटो नै खोज्दछु
यो ज्ञान, कर्म र जन्मको भूमि रोज्दछु ।
म पूर्वको ....

जोरपाटी, गोकर्णेश्वर काठमाडौं ।

---

k5f/sf] kftf]

गीतको सैद्धान्तिक स्वरूप

ज्ञानु अधिकारी

१. परिचय

गीत मानव सभ्यताको सबैभन्दा पुरानो अभिव्यक्ति कला हो । समयको अनन्त, प्रवाहसँगै यसको स्वरूप, संरचना र विषयमा नयाँ नयाँ आयामहरू थपिँदै गएको देखिन्छ । सामान्यतया गाउनका लागि रचना गरिएको पद्यात्मक भाषिक रचनालाई गीत भन्ने गरिए पनि पछिल्लो समय गीत गेय मात्र नभई, पाठ्य वस्तुका रूपमा पनि लेखिएको देखिन्छ । यसरी हेर्दा गीत दुई प्रकारका देखिन्छन् । पहिलो प्रकारमा मौखिक परम्परामा विकसित हुँदै आएको लोकगीत पर्दछ भने दोस्रो प्रकारमा लेख्य परम्परामा विकसित हुँदै आएको आधुनिक गीत पर्दछ । लोकगीतको विषय क्षेत्र र ऐतिहासिक पृष्ठभूमि व्यापक र समृद्ध छ । यस आलेखमा लोकगीत भन्दा पृथक् पहिचान बनाएको आधुनिक गीतको सैध्दान्तिक स्वरूपलाई विवेचना गर्ने प्रयास गरिएको छ ।

आधुनिक गीतको प्रारम्भ लोकगीतकै आधारभूमिमा टेकेर गरिएको भए पनि यो आधुनिक समाज र आधुनिक जीवन शैलीको प्रभावबाट अगाडि बढेको देखिन्छ । यसप्रकारका गीतलाई गीति कविता वा गीति काव्यसँग जोडेर हेर्ने पनि गरिन्छ । साहित्यिक अभिव्यक्तिका रूपमा लिइने यी तिनै प्रकारका लेख्य अभिव्यक्तिको साझा विशेषता गेयात्मकता भए पनि आयाम र संरचनाका दृष्टिले यी तीन प्रकारका रचनामा केही भिन्नता देखिन्छ । अङ्ग्रेजीमा Lyric वा Song भनिने गीत शब्दले सङ्गीतयुक्त र सङ्गीतमुक्त दुवैथरी गेयात्मक अभिव्यक्तिलाई बुझाउँछ । गीतको आरम्भ सुरुसुरुमा लौकिक जीवनका अनुभूति र धार्मिक निष्ठा प्रकट गर्ने सन्दर्भमा भए पनि अहिले आएर गीतले मानवीय संवेदना र मानवीय समाजका विविध सन्दर्भलाई समेटेको देखिन्छ ।

२. गीतको परिभाषा

जीवनको भोगाइ, अनुभूति, कल्पना आदिको समुच्चयबाट प्रकटित हुने हार्दिक अभिव्यक्तिलाई गीत भनिन्छ । गीत विशेष गरी आत्मकेन्द्री हुन्छ र लयको आवरणमा यसले स्रष्टाको आत्माभिव्यञ्जनालाई प्रस्तुत गर्दछ । आधुनिक गीतमा गेयात्मकता साथै काव्य तत्त्व पनि प्रचुर रूपमा पाइने हुनाले यो गायनका

साथसाथै पठनका निम्ति पनि उत्तिकै रुचिकर देखिन्छ । गीतका सम्बन्धमा विभिन्न विद्वान्हरूले आआफ्नै दृष्टिकोण राख्नुका साथै विभिन्न ग्रन्थहरूमा यसबारेमा चर्चा गरिएको छ । गीत के हो ? भन्ने सम्बन्धमा गरिएका केही परिभाषाहरूलाई यहाँ चर्चा गर्नु सान्दर्भिक देखिन्छ ।

नेपाली बृहत् शब्दकोशमा गीतलाई 'विशेषतः गाउनका निम्ति रचिएको सुललित पद्य रचना वा गाना (पृष्ठ, ३२२) भनेर चिनाइएको छ भने इनसाइक्लोपेडिया अमेरिकामा 'गीतको मूल धर्म सङ्गीतात्मकता, भावको उच्छलन र आत्मपरकता आदि भए पनि हिजो आज अति भावुकता र सङ्गीतलाई निषेध गर्ने विचारात्मक गीत श्रव्यभन्दा बढी पाठ्य र भाव परकभन्दा बढी विचारात्मक हुने गर्दछन् (भोल्युम १७ पृ.८९०) । भनिएको छ यसबाट के बुझिन्छ भने गीत विशेष गरी गाउनकै निम्ति रचना गरिने भए पनि विचार र भावको गहनताका साथै कलात्मक प्रस्तुतिले गर्दा गीत पनि क्रमशः पाठ्यवस्तु बन्दै गएको देखिन्छ ।

यसै सन्दर्भमा प्रा.डा. चूडामणि बन्धुले 'गीत विशिष्ट क्षणको सिर्जना हो । यो विशेष रूपले आत्मकेन्द्रित हुन्छ र अनुभवको तत्क्षणमा अन्तः हृदयबाट प्रवाहित हुँदा यसले गीतकारको निर्मल व्यक्तित्वको उद्घाटन गर्दछ । गीतकार को मनस्थिति र तत्क्षणको पकडमा आएको विषयअनुसार गीतले भाषाको आवरण र लयको प्रवाह लिन्छ (बन्धु, २०४०, पृ.क)' भनेर यसको परिभाषा दिएका छन् ।

यसै क्रममा डा. हरिराज भट्टराईका दृष्टिकोणमा- 'गायनका दृष्टिले रचिएका, सङ्गीतको अपेक्षा गरिने एकै प्रवाहमा समाप्त हुने, कतै स्थायी र अन्तराको निर्वाह हुने र कतै एउटै चरणको भाव र लयको चक्रपरिक्रमालाई एकांश वा अर्द्धांश चरणको पुनः गायनबाट पूर्णता दिनुपर्ने खालका रचनालाई गीतअन्तर्गत राखिन्छ (भट्टराई, २०४९, पृ. ११) चिनाइएको देखिन्छ ।

हिन्दी साहित्यकोशमा गीतलाई - 'भाषामा लय र तालको नैसर्गिक संयोग भएको, कविको उच्चकोटीको भाववेग प्रकट भएको अभिव्यक्ति (वर्मा र अन्य, २००९, पृ.२२५)' भनेर चर्चा गरिएको छ भने एम.एच अब्राम्सले - 'एउटै व्यक्तिको मानसिक अवस्था, विचार, भाव आदि व्यक्त भएको सङ्क्षिप्त कवितालाई गीत भनिन्छ (अब्राम्स, सन् १९९३. पृ. १०८)' भनेर परिभाषा गरेको छन् । यसैगरी नेपाली साहित्यका विद्वान् कृष्णहरि बरालले -'एउटै वक्ताको भाव तथा मनस्थिति सरलताका साथ अभिव्यक्त भएको अनुभूति प्रधान त्यस्तो आख्यानात्मक तथा अनाटकीय आत्मपरक रचनालाई गीत भनिन्छ, जुन सङ्क्षिप्त हुनाका साथै खास प्रकारको लय तथा सङ्गीत व्यवस्थामा आबद्ध हुन्छ (बराल,

२०६०, पृ. १९)' भनेर गीतको परिचय दिएका छन् ।

माथि प्रस्तुत गरिएका गीतसम्बन्धी विभिन्न परिभाषाहरूलाई हेर्दा गीत भावप्रधान सरल, सङ्क्षिप्त र लयात्मक पद्य रचना हो र यो सङ्गीतयुक्त र सङ्गीतमुक्त दुवै हुन सक्दछ भनेर चिनाउन सकिन्छ । वास्तवमा गीत कविको निजी भावनाको अभिव्यक्ति हो । कविको निजात्मकतालाई प्रकट गर्ने भएकाले यो कविताको निकट देखिन्छ र पाठ्य वस्तुमा रूपान्तर हुँदै गएको देखिन्छ । यसप्रकार गीतमा भावनाका साथै विचार पक्ष पनि जोडिन आएका हुनाले गेयात्मकता गौण बन्दै गएको पनि देखिन्छ ।

३. गीतका तत्त्वहरू

केही पृथक् विशेषता र बाह्य संरचनाका दृष्टिले गीत कविताभन्दा केही फरक देखिए पनि आन्तरिक संरचनाहरू यी दुवै समान हुन्छन् यसर्थ कविताका लागि आवश्यक पर्ने प्रायः सबै प्रकारमा तत्त्वहरू गीतमा पनि आवश्यक पर्दछ । कविताबाट गीतलाई पृथक् बनाउने वा अलग्याउने तत्त्व भनेको सङ्गीत र यसको सङ्क्षिप्त रूप हो । सबै गीतमा सङ्गीत अनिवार्य हुन्छ र सङ्गीतविना गीत बाँच्नै सक्दैन भन्ने स्थिति नभएको अवस्थामा गीत र कविताको निकटता अझ बढी देखिन जान्छ । गीतका तत्त्वहरूका बारेमा गीतकार कृष्णहरि बरालले - 'भाव, कल्पना, सङ्गीत, लय तथा छन्द, अनुप्रास) अनि भाषा गीतका महत्त्वपूर्ण तत्त्वहरू हुन् भने आत्मपरकता, सङ्क्षिप्तता तथा आख्यानहीनता, एकान्विति वा एउटै विषयको प्रयोग, सरलता, वैयक्तिकता अनि सम्बोधनात्मक प्रस्तुति गीतका विशेषता हुन् (बराल, २०६४, पृ. १४६)' भनेर उल्लेख गरेका छन् । यसरी हेर्दा गीत र कविताका तत्त्वहरूमा समानता देखिए पनि विशेषताहरूमा भने भिन्नता देखिन्छ । 'गीत व्यक्तिनिष्ठ रचना भएकाले यसमा स्वानुभूतिलाई मूल कारकतत्त्व मानिन्छ (वर्मा, २०५५, पृ.२६४)' । गीतका केही प्रमुख तत्त्वहरूलाई यहाँ क्रमशः चर्चा गरिन्छ :

क. भाव वा विषयवस्तु

गीतको प्रमुख तत्त्व भाव हो । हृदयपक्ष सबल भई कविको अन्तर्य प्रस्तुत हुने भएकाले गीतमा भाव पक्ष भई कविको अन्तर्य प्रस्तुत हुने भएकाले गीतमा भाव पक्ष महत्त्वपूर्ण बन्दछ । भावका माध्यमबाट विषयवस्तु पनि प्रकटित हुन पुग्दछ । विषय र भावका दृष्टिले गीतको परिधि विस्तृत र विविधतापूर्ण देखिन्छ । प्रेम, पीडा, आनन्द, हर्ष भक्ति, आशा अभिलाषा, व्यथा, विषाद, आदिका स्वानुभूति परक रचनाहरू यस अन्तर्गत पर्नुका साथै राग विराग र चिन्तनप्रधान रचना पनि यस अन्तर्गत पर्दछन् (वर्मा, २०५५, पृ. २६३) । गीतकार/कविको मनोवेग वा

संवेग नै भाव हो र यही मनोवेगको प्रारम्भसँगै गीतको उठान हुन्छ भने मनोवेगको समाप्तिसँगै गीतको पनि समाप्ति हुन्छ । भाव आन्तरिक अवस्था भएकाले यसको प्रकटीकरण स्वतस्फूर्त र संवेगात्मक तरिकाले हुन्छ । यो हरेक मानिसमा धेरथोर हुनसक्छ तर यसको प्रकटीकरण स्थायी तथा अस्थायी हुन्छ । यसैले यो प्रवाहित भइरहने र यसैका मात्राका आधारमा कवि/गीतकारको शक्तिको निर्धारण हुन्छ (बराल, २०६४, पृ. ५९) । अनुभूतिको आवेगबाट उत्पन्न एउटै भाव, विचार वा परिस्थितिको चित्रण गीतमा हुन्छ । उत्पन्न भएका कुनै पनि भाव लामो समयसम्म रहन नसक्ने भएकाले नै गीतको आयाम सङ्क्षिप्त हुने भएको हो ।

ख. कल्पना

गीतको अर्को महत्त्वपूर्ण तत्त्वका रूपमा कल्पनालाई लिइन्छ । गीत मनको स्वच्छन्द अभिव्यक्ति हो । कविको हृदयमा प्रष्फुटित भएको भावलाई मूर्त बनाउने र आकार दिने काम कल्पना गर्दछ । भाव वा विषयवस्तुलाई रोचक बनाउन र यसलाई फैलाउन पनि कल्पनाको आवश्यकता पर्दछ । कल्पनाले गीतलाई रोचक, रहस्यमयी र कौतूहलपूर्ण बनाउँछ र भावमा मिठास थप्छ । कल्पनाविनाको गीत उच्च र भावपूर्ण बन्न सक्दैन । कल्पनाले नै रिरस र समान्य विषयवस्तुलाई पनि विशिष्ट बनाइदिने सामर्थ्य राख्ने भएकाले र नयाँ नयाँ विम्ब, प्रतीक तथा अलङ्कारको प्रयोगमा सहयोग पुऱ्याउने भएकाले गीतमा कल्पनाको महत्त्वपूर्ण भूमिका रहेको हुन्छ ।

ग. सङ्गीत

गीत गेयात्मक काव्यरूप हो । गायनकलासँग पनि गीत जोडिएको हुँदा यसमा सङ्गीतको आवश्यकता पर्दछ । सङ्गीतकै कारण गीत प्रभावकारी, श्रुतिमधुर र मिठासपूर्ण बन्दछ । गीतलाई कविता वा मुक्तकसँग पृथक् राख्ने र गीतको मौलिकपनलाई जोगाइ राख्ने तत्त्व नै सङ्गीत हो । गीतमा सङ्गीतको आवश्यकता पर्दछ भनिए पनि सङ्गीतविना पनि गीत लेखिएका पढिएका र सुनिएका सन्दर्भहरू छन् । गीतमा प्रयोग हुने शब्द, लय, अनुप्रास तथा शब्द पदावलीको आवृत्तिले पनि एक प्रकारको सङ्गीतको सृजना गरेको हुन्छ । सङ्गीत गीतको गहना हो । यसको गीतलाई बढी प्रभावी बनाउँछ भन्ने कुरा बढी महत्त्वपूर्ण हुन्छ ।

घ. लय

शब्द उच्चारणको गीत, प्रवाह, यति र विरामको पारस्परिक तथा क्रमिक सङ्घातबाट नै लयको उत्पत्ति हुन्छ । लयले गीतको समग्र गीतलाई निर्धारण गर्दछ । लय गीतको नियन्त्रित तथा नापिएको प्रवाह हो । यसको सम्बन्ध भाषाको वार्णिक चरित्र, अक्षरको सङ्ख्या, पढ्दा त्यसमा लाग्ने समय वा तिनीहरूको

सुरुमा आधारित हुन्छ (बराल, २०६४, ७५) । वास्तवमा लयको व्याप्ति गीत, सङ्गीत र काव्य कलामा मात्र नभई समान्य जीवन पद्धतिमा पनि हुन्छ । श्वासप्रश्वास, ऋतुचक्र, दिनरात आदिको अनुभव लयात्मकताको साथ नै हुन्छ । वास्तवमा अनेक रूपको आवृत्ति नै लय हो (वर्मा, २००९, पृ. ५८५) । खासगरी गायन, वाचन, वादन र नर्तनको प्रदर्शनमा लाग्ने समयको गीत नै लय हो र लयले नै गीतको भावलाई चरमोत्कर्षमा पुऱ्याउँछ र गीतको मौलिक स्वरूपलाई स्थापना गर्दछ । यसकारण गीतका प्रमुख तत्त्वहरूमध्ये लय पनि महत्त्वपूर्ण घटक बन्न पुगेको देखिन्छ ।

ङ. विम्ब र प्रतीक

गीत काव्य साहित्यको एउटा विशिष्ट रूप हो । कलात्मकताका कारणले नै यो विशिष्ट बनेको हो साहित्यका अन्य विधा उपविधामा जस्तै गीतमा पनि भाषालाई कलात्मक बनाउन विम्ब र प्रतीकको प्रयोग आवश्यक पर्दछ । हृदयमा उत्पन्न अमूर्त भावहरूलाई मूर्तता प्रदान गर्न वा बुझाउन विम्बको प्रयोग गरिन्छ । अङ्ग्रेजीमा 'इमेज' भनिने यसलाई नेपालीमा मूर्त चित्र वा मानसिक चित्र भनिन्छ । यसैगरी गीतका लागि आवश्यक पर्ने अर्को तत्त्व प्रतीक हो । यो पनि एउटा भाषिक कला हो । खास वस्तु, दृश्य आदिलाई जनाउने अर्को वस्तु वा सङ्केतलाई प्रतीक भनिन्छ । सामान्यतः विम्ब अभिधात्मक हुन्छ भने प्रतीक व्यञ्जनात्मक हुन्छ अनि विम्ब निश्चिततातिर अभिमुख हुन्छ भने प्रतीक अनिश्चिततातिर अभिमुख हुन्छ (बराल, २०६४, पृ ११९) । विम्ब र प्रतीकको प्रयोगले गीतलाई सपाट र सतही हुनबाट बचाई गम्भीर र परिस्कृत बनाउँछ । गीतलाई सामान्यबाट उठाएर विशिष्ट बनाउने काम विम्ब र प्रतीकले गर्ने भएकाले यसलाई गीतको प्रमुख तत्त्वका रूपमा लिइन्छ ।

च. भाषा

साहित्यलाई कसरी उत्कृष्ट बनाउने भन्ने कुरा भाषाले नै निर्धारण गर्छ । भाषाको अभावमा गीतले आफ्नो अस्तित्व बनाउन सक्दैन । साहित्यका अन्य विधाका तुलनामा गीतको भाषा केही पृथक् हुन्छ । सरल, सुबोध्य तथा प्रचलित शब्दहरूको प्रयोग तथा मिठासयुक्त पदावलीहरूको प्रयोगले गीतलाई आस्वादित बनाएको हुन्छ । गीतको भाषा कृत्रिम नभएर सहज र स्वतस्फूर्त हुन्छ । भाषाले नै गीतलाई कलात्मक र सङ्गीतात्मक बनाउने भएकाले यसलाई पनि गीतको तत्त्वका रूपमा लिइन्छ ।

४. गीतका विशेषता

जीवनका भोगाइ, स्मृति, दृश्य र विभिन्न परिस्थितिहरूबाट प्रभावित र प्रेरित भएर गीत लेखिन्छ । यसमा बौद्धिकता, कृत्रिमता, तार्किकताजस्ता पक्ष

निषेध हुन्छन् । गीत रचनाका लागि कुनै कठोर नियम/विधान हुँदैन । स्वच्छन्द निर्बाध रूपमा लेख्न सकिने हुनाले कवि र भावक दुवैका लागि गीत सरल सकिने हुनाले कवि र भावक दुवैका लागि गीत सरल र सुबोध्य विधा हो । खास गरी गीत सङ्क्षिप्त आकारको भए पनि यसको रचनामा तिनओटा चरण हुन्छन् । पहिलो चरणमा कुनै पनि घटना, दृश्य वा अनुभूतिको प्रभावबाट गीतको प्रारम्भ हुन्छ, जुन प्रेरक वस्तु, व्यक्ति वा परिस्थितिलाई सम्बोधन गरेर लेखिन्छ । यो प्रथम अंशमा केही कौतूहलता जगाउने सङ्केत हुन्छ भने दोस्रो चरणमा भावको तीव्रता बढ्दै जान्छ र कल्पनाको माध्यमबाट भावको विस्तार हुनाका साथै उद्दिप्त भाव विकसित हुन्छ र तेस्रो चरणमा कुनै स्थिर विचार, मानसिक दृष्टिकोण वा सङ्कल्पका रूपमा विकसित हुन्छ र सामान्य स्थितिमा विलिन हुन पुग्दछ । त्यसैले पनि गीतलाई पूर्वप्रसङ्ग निरपेक्ष र आफैमा पूर्ण रचनाका रूपमा लिइन्छ । कविताका अन्य उपविधाबाट अलग्याएर गीतको मौलिक अस्तित्व बनाउन/स्थापित गर्न यस विधाको आफ्नै केही विशेषताहरू छन्, ती विशेषताहरूलाई तल क्रमैसँग चर्चा गरिन्छ ।

क. वैयक्तिकता

गीतको प्रमुख विशेषता वैयक्तिकता हो । गीतमा कवि वा गीतकारले आफ्नो जीवनाका नितान्त वैयक्तिक कुराहरूलाई प्रस्तुत गरेको हुन्छ । अनुभवजन्य कुराहरूलाई निकै मार्मिक रूपमा प्रस्तुत गरिएको हुन्छ । एक झोंक्का अनुभूति र प्रेरणाको प्रभावमा लेखिने हुनाले गीतमा एउटा भाव मात्र हुन्छ र कविको वैयक्तिक कुराहरू नै प्रमुख बनेर आएको हुन्छ । खासगरी व्यक्तिको आशा निराशा, कुण्ठा, पीर, व्यथा, वेदनाहरू गीतका माध्यमबाट पोखिन्छन् ।

ख. आत्मपरकता

गीतको अर्को विशेषता आत्मपरकता हो । गीतमा आत्मा अर्थात् हृदयको भाव प्रकटित हुन्छ । यसलाई भावमयता पनि भनिन्छ । भावपूर्ण अभिव्यक्ति र आत्मपरक शैलीले हरेक भावकको हृदयलाई तरङ्गीत पार्न सक्ने सामर्थ्य गीतमा पाइन्छ । हरेक विषय र सन्दर्यलाई स्वानुभूतिसँग जोडेर हेर्नु गीतको विशेषता हो ।

ग. सङ्क्षिप्तता

सङ्क्षिप्त आयाममा लेखिनु पनि गीतको अर्को विशेषता हो । हृदयमा उत्पन्न हुने भाव वा विचारको एक भुल्कालाई अभिव्यक्त गरिने हुँदा यसले लामो आयाम लिन सक्दैन र यो स्वतः सङ्क्षिप्त बन्न पुग्दछ । सङ्क्षिप्त आकारमा पनि एउटा भावपूर्ण सिङ्यो रचना बन्न सक्नु यसको विशेषता हो ।

घ. आख्यानहीनता

जीवन र जगत्कै विषयमा लेखिए पनि गीत आख्यान मुक्त हुन्छ । अनुभूति

परक भावको प्रकटीकरण गर्ने क्रममा गीतमा सूक्ष्म संवेदनाका झिल्का पाइन्छ तर आख्यानको उपस्थिति पाइँदैन । गीत सङ्क्षिप्त, भावपरक र सूत्रात्मक हो र यो पनि गीतको अर्को विशेषता हो ।

ङ. सरल र सुबोध्य

गीत सरल अभिव्यक्तिमा लेखिने लोकप्रिय साहित्यिक प्रभेद हो । कलात्मक शैलीमा गीतलाई जति सरल बनाउन सक्यो, जति सुबोध्य बनाउन सक्यो, उति नै प्रभावकारी हुन्छ । आम पाठकदेखि बौद्धिक पाठकसम्म सबैले रुचाउने गीत प्रभावकारी बन्नुको कारण नै यसको सरल भाषा र सुबोध्य र आकर्षक प्रस्तुति हो ।

५. निष्कर्ष

कविता विधाको एउटा प्रभेदका रूपमा गीतलाई लिइन्छ । गीतका विभिन्न प्रकारमध्ये आधुनिक गीत पनि एक हो । आधुनिक युग र आधुनिक जीवनशैलीको विकास भएपछि मात्र आधुनिक गीतको प्रारम्भ भएको हो । कविता र गीतमा सबैभन्दा बढी निकटको सम्बन्ध रहेको छ । एक प्रकारले भन्ने हो छोटो, लयात्मक तथा सङ्गीतपूर्ण र भावपूर्ण कवितालाई नै गीत भनिन्छ । गीतमा मानवीय संवेदनाका उच्च रूपको प्रस्तुति हुन्छ । पछिल्लो समय गीत गायनको क्षेत्रबाट अलि माथि उठेर पठनको अवस्थामा प्रवेश गरेको देखिन्छ । यसरी पाठ्यवस्तुका रूपमा आए पनि गीतको मूलभूत विशेषता भनेको चाहिँ गेयात्मकता र लयात्मकता नै हो । वैयक्तिक भोगाइ, निजी अनुभूति र आत्मपरक संवेगलाई पनि विश्वजनीन र सर्वग्राह्य बनाउन सक्नु वा सबैको साझा अभिव्यक्ति बन्न सक्नु गीतको महत्त्वपूर्ण विशेषता हो र यो त्यसैकारण लोकप्रिय बनेको छ ।

सन्दर्भसूची

अब्राम्स, एम.एच., अग्लोसरी अफ लिटरेरी टर्म्स, छैटौं संस्क. बैङ्लोरः प्रिज्म बुक्स प्राइभेट लिमिटेड, सन् १९९३ ।

कोइराला, मोहन, नेपाली काव्य विचारगोक्ठी -२०४९ (सम्पा.), काठमाडौं; नेपाल राजकीय प्रज्ञा-प्रतिष्ठान, २०४९ ।

बराल, ईश्वर र अन्य, नेपाली साहित्यकोश, काठमाडौं : नेपाल राजकीय प्रज्ञा-प्रतिष्ठान, २०५५ ।

बराल, कृष्णहरि, गीतः सिध्दान्त र इतिहास, काठमाडौंः विद्यार्थी पुस्तक भण्डार, २०६० ।

गजल सिध्दान्त र परम्परा, ललितपुर : साझा प्रकाशन, २०६४ ।

भट्टराई, हरिराज, गीतिकाव्यको, ऐतिहासिक अध्ययन, ताप्लेजुङः असीभ सौरभ, २०४३ ।

वर्मा र अन्य, हिन्दी साहित्यकोश, वाराणसीः ज्ञानमण्डल लिमिटेड, सन् २००९ ।

पत्रकार आचारसंहिता, २०७३ (पहिलो संशोधन २०७६) को पालना गरौं ।

घटनासँग असम्बन्धित व्यक्ति/संस्थाको नाम उल्लेख नगरौं ।

पत्रकार तथा सञ्चारमाध्यमले कुनै घटनासँग सम्बन्धित समाचार प्रकाशन-प्रसारण गर्दा घटनासँग असम्बन्धित नातेदार वा नजिकका व्यक्तिको नाम जोडी मर्यादामा आँच पुग्ने वा चरित्र हत्या हुने कुनै पनि सामग्री प्रस्तुत गर्नु हुँदैन ।

यौन अपराध, सामाजिक विभेद तथा घृणाका कारण उत्पन्न घटना वा सन्दर्भमा प्रभावितको सचेत स्वीकृति र प्रभावको मूल्याङ्कन विना नाम, ठेगाना र पहिचान खुल्ने गरी समाचार, तस्वीर र दृश्य उत्पादन, वितरण वा प्रकाशन/प्रसारण गर्नुहुँदैन ।

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग

वैजयन्ती तथा शब्दार्थ प्रकाशनका पुस्तक पाइने पसलहरू

१.	तेह्रथुम पुस्तक पसल- इलाम	- ०२७-५२१५०९
२.	इलाम पुस्तक पसल- इलाम	- ०२७-५२०४२३
३.	भाञ्जा बुक एण्ड स्टेशनरी- इलाम	- ०२७-५२०९३५
४.	ग्लोबल एजुकेशनल इन्टप्राइजेज- बिर्तामोड, झापा	- ०२३-५४२२०२
५.	नेपाल बुक हाउस- बिर्तामोड, झापा	- ०२३-५४०९३७
६.	प्रगति पुस्तक भण्डार- बिर्तामोड, झापा	- ०२३-५४४६३८
७.	रोजिला बुक्स- बिर्तामोड, झापा	- ०२३-५४२२७७
८.	नेशनल बुक एण्ड स्टेशनरी- चन्द्रगढी, झापा	- ०२३-४५५९७१
९.	प्रगति पुस्तक पसल- दमक, झापा	- ०२३-५८०३९१
१०.	श्रेष्ठ बुक एण्ड न्यूज सेन्टर- दमक, झापा	- ०२३-५८४१२५
११.	प्रकाश बुक एण्ड स्टेशनरी- दमक, झापा	- ०२३-५८१८८४
१२.	प्रतिभा पुस्तक पसल, धनकुटा	- ०२६-५२१३०४
१३.	द्वारका पुस्तक- धरान, सुनसरी	- ०२५-५२३२७३
१४.	रमेश बुक डिपो- धरान, सुनसरी	- ०२५-५२५०३३
१५.	न्यू मनकामना बुक हाउस- धरान, सुनसरी	- ०२५-५३२६८१
१६.	ताप्लेजुङ बुक सेन्टर- इटहरी, सुनसरी	- ०२५-५८६८५६
१७.	अम्बिका बुक सेन्टर- इटहरी, सुनसरी	- ०२५-५८४५९२
१८.	बालाजी पुस्तक भण्डार- विराटनगर, मोरङ	- ०२१-५३०६३८
१९.	श्याम पुस्तक भण्डार- विराटनगर, मोरङ	- ०२१-५२६३४५
२०.	मनोज पुस्तक भण्डार- विराटनगर, मोरङ	- ०२१-५३०५५९
२१.	पब्लिक बुक्स एण्ड स्टेशनरी- विराटनगर, मोरङ	- ०२१-५२०१७७
२२.	मैनाली पुस्तक भण्डार- विराटनगर, मोरङ	- ०२१-५२१९२६
२३.	भट्टराईं पुस्तक पसल- विराटनगर, मोरङ	- ०२१-५२४२४३
२४.	विनायक पुस्तक पसल- विराटनगर, मोरङ	- ०२१-४७०१६०
२५.	न्यू स्वस्तिक पुस्तक - विराटचोक, मोरङ	- ०२१-५४५२१४
२६.	सञ्जय पुस्तक भण्डार- राजविराज, सप्तरी	- ९८४२८५०२८०
२७.	न्यौपाने बुक डिस्ट्रिब्यूटर्स -कटारी, उदयपुर	- ०३५-४२०८६४
२८.	मुनाल पुस्तक भण्डार- गाईघाट, उदयपुर	- ०३५-४२०१२५
२९.	न्यौपाने पुस्तक पसल- गाईघाट, उदयपुर	- ०३५-५४५६१३
३०.	सीता नोवल- लाहान, सिराहा	- ०३३-५६००२७
३१.	चौधरी बुक डिस्ट्रिब्युटर्स- लाहान, सिराहा	- ०३३-५६०४३४
३२.	शाह पुस्तक पसल- मिर्चैया, सिराहा	- ०३३-५५०५३३
३३.	मजदुर पुस्तक भवन- जनकपुर, धनुषा	- ०४१-५२१९४३
३४.	वैदेही पुस्तक भवन- जनकपुर, धनुषा	- ०४१-५२३९८२
३५.	श्रीराम पुस्तक पसल- लालबन्दी, सर्लाही	- ०४६-५०१५८९
३६.	सुन्द्रावती पुस्तक पसल- चरिकोट	- ९७४४०२९२१८
३७.	काभ्रे भगवती पुस्तक पसल- सिन्धुली	- ०४७-५२००५७
३८.	न्यू परजुना स्टेशनरी- सिन्धुली	- ०४७-५२००२५
३९.	जे. एन. पुस्तक पसल- मन्थली, रामेछाप	- ०४८-५४००१०
४०.	मिलिजुली पुस्तक तथा स्टेश्नरी- मन्थली, रामेछाप	- ०४८-५४००८३
४१.	थापा बुक एण्ड सप्लायर्स- चौतारा, सिन्धुपाल्चोक	- ०११-६२०२७३
४२.	ज्ञान गङ्गा पुस्तक पसल- बनेपा, काभ्रे	- ०११-६६३६७५
४३.	विद्या मन्दिर- गौर रौतहट	- ०५५-५२०१९६
४४.	सिद्धार्थ स्टेशनरी- वीरगञ्ज, पर्सा	- ०५१-५२५९८५

४५.	झिगु समाचार पुस्तक केन्द्र- वीरगञ्ज, पर्सा	- ०५१-५२८९१८
४६.	जनरल बुक एण्ड स्टेशनर्स- वीरगञ्ज, पर्सा	- ०५१-५२६३२३
४७.	गणेश पुस्तक भण्डार- वीरगञ्ज, पर्सा	- ०५१-५२४३६१
४८.	न्यू पूजा पुस्तक पसल- वीरगञ्ज, पर्सा	- ०५१-५२३४५७
४९.	विद्यार्थी पुस्तक भण्डार- वीरगञ्ज, पर्सा	- ०५१-५२६८९१
५०.	विद्यार्थी पुस्तक भण्डार- हेटौंडा, मकवानपुर	- ०५७-५२४१६०
५१.	न्यू समाचार केन्द्र- हेटौंडा, मकवानपुर	- ०५७-५२४०५५
५२.	श्री सूचना केन्द्र- हेटौंडा, मकवानपुर	- ०५७-५२१७३७
५३.	अफिस होलसेल तथा बुक स्टोर- टाँडी, चितवन	- ०५६-५६२८५४
५४.	पौडेल पुस्तक महल- टाँडी, चितवन	- ०५६-५६१०५३
५५.	पुष्पाञ्जली पुस्तक पसल- पर्सा, चितवन	- ०५६-५८२६२४
५६.	मास्के पुस्तक भण्डार- नारायणगढ, चितवन	- ०५६-५२४७२७
५७.	न्यू पुष्पाञ्जली पुस्तक पसल- नारायणगढ, चितवन	- ०५६-५२३४५२
५८.	अफिस होलसेल- नारायणगढ, चितवन	९८४५०७३६८४
५९.	कामना पुस्तक पसल- नारायणगढ, चितवन	- ०५६-५३०२५०
६०.	नारायणी पुस्तक सदन- नारायणगढ, चितवन	- ०५६-५२१२८०
६१.	हाम्रो पुस्तक पसल- नारायणगढ, चितवन	- ०५६-५२१८८४
६२.	शिव पुस्तक पसल- नारायणगढ, चितवन	- ०५६-५२१६४०
६३.	न्यू चित्रवन स्टेशनरी- भरतपुर, चितवन	- ०५६-५२५३३३
६४.	विद्यार्थी पुस्तक भण्डार- भरतपुर, चितवन	- ०५६-५२०७७८
६५.	ढकाल बुक्स एण्ड स्टेशनरी- भरतपुर, चितवन	- ०५६-५३०९५४
६६.	सुनगाभा बुक्स एण्ड स्टेशनरी- भरतपुर, चितवन	- ०५६-५३१४७०
६७.	व्यास स्टेशनरी- दमौली, तनहुँ	- ०६५-५६०२७७
६८.	न्यू विद्यार्थी पुस्तक भण्डार- दमौली, तनहुँ	- ०६५-५६०५६६
६९.	त्रिपूरा पुस्तक पसल- धादिङ	- ०१०-५२०१९०
७०.	सरस्वती पुस्तक भण्डार- धादिङ	- ०१०-५२१०८३
७१.	नमस्ते पुस्तक पसल- बट्टार नुवाकोट	- ०१०-५६०५४७
७२.	पुष्पाञ्जली पुस्तक पसल- गोरखा	- ०६४-४२१११७
७३.	झरना पुस्तक पसल- बेसीशहर	- ०६६-५२०५१०
७४.	जयदुर्गा स्टेश्नरी- कुस्मा, पर्वत	- ०६७-४२०२९३
७५.	सरस्वती बुक्स एण्ड स्टेश्नर्स- कुस्मा, पर्वत	- ०६७-४२००५२
७६.	सगुन स्टेशनरी स्टोर्स- म्याग्दी-	- ०६९-५२००३५
७७.	ओजन बुक एण्ड स्टेशनर्स- पोखरा, कास्की	- ०६१-५४१३२१
७८.	पोखरा साहित्य सदन- पोखरा, कास्की	- ०६१-५३०५८३
७९.	कञ्चन प ुस्तक पसल- पोखरा, कास्की	- ०६१-५२४४६६
८०.	सरस्वती पुस्तक पसल- पोखरा, कास्की	- ०६१-५४०५०१
८१.	मनकामना बुक एण्ड स्टेशनर्स- पोखरा, कास्की	- ०६१-५३०४४१
८२.	लक्ष्मी पुस्तक सदन- पोखरा, कास्की	- ०६१-५४११४३
८३.	विद्यार्थी पुस्तक पसल- पोखरा, कास्की	- ०६१-५२२०१२
८४.	विद्या मन्दिर- पोखरा, कास्की	- ०६१-५३४६७८
८५.	बुक मार्ट- पोखरा, कास्की	- ०६१-५२७१८८
८६.	वेष्टर्न पाठशाला- पोखरा, कास्की	- ०६१-५३३०७८
८७.	बगर एडभान्स बुक्स- पोखरा, कास्की	- ०६१-५२१७७१
८८.	कोरोना बुक एण्ड स्टेशनर्स- पोखरा, कास्की	- ०६१-५३८२४२
८९.	आर्शीवाद पुस्तक पसल- पोखरा, कास्की	- ०६१-५४११५९
९०.	पत्रपत्रिका स्टेशनरी (लालचन्द्र)- बागलुङ	- ०६८-५२०१८४
९१.	मलेपति बुक सेन्टर- बागलुङ	- ०६८-५२०५५२
९२.	सगरमाथा स्टेश्नरी - बागलुङ	- ०६८-५२०२९२
९३.	जनविश्वास पुस्तक पसल- बागलुङ	- ०६८-५२११५७
९४.	श्रेष्ठ न्यूज एजेन्सी पुस्तक भण्डार- तानसेन, पाल्पा	-०७५- ५२००६७
९५.	हाम्रो पुस्तक पसल- तानसेन, पाल्पा	-०७५- ५२०१९०

९६.	नमस्ते पुस्तक भण्डार-गोपीगञ्ज, नवलपरासी	-०७८-६२०२१२
९७.	लुम्बिनी स्टुडेन्ट कर्नर- भैरहवा, रुपन्देही	- ०७१-५२३५९४
९८.	सरल स्टेशनरी केन्द्र- भैरहवा, रुपन्देही	- ०७१-५२१७३४
९९.	हाम्रो पुस्तक पसल- भैरहवा, रुपन्देही	- ०७१-५२६५२९
१००.	आशीष पुस्तक भण्डार- बुटवल, रुपन्देही	- ०७१-५४२८६७
१०१.	सिटी बुक एण्ड न्युज सेन्टर- बुटवल, रुपन्देही	-०७१-५४५२३६
१०२.	प्रतीक्षा स्टेशनरी सेन्टर- बुटवल, रुपन्देही	- ०७१-५४१०२०
१०३.	प्रभात बुक एण्ड स्टेशनर्स- बुटवल, रुपन्देही	- ०७१-५४४२२४
१०४.	दिव्यज्योति पुस्तक पसल- बुटवल, रुपन्देही	- ०७१-५४०५८२
१०५.	बुद्ध एजुकेशनल इन्टरप्राइजेज- बुटवल, रुपन्देही	- ०७१-५४५५९७
१०६.	नेपाल बुक एण्ड स्टेश्नरी- बुटवल, रुपन्देही	- ०७१-५४५६६०
१०७.	विशाल पुस्तक सदन- बुटवल, रुपन्देही	- ०७१-५४६५५९
१०८.	न्यू सरस्वती पुस्तक पुसल- बुटवल, रुपन्देही	- ०७१-५४५५३०
१०९.	बडिमलिका स्टेश्नरी- बुटवल, रुपन्देही	- ०७१-५४८१५२
११०.	नवज्योति पुस्तक तथा स्टेशनरी- सन्धिखर्क, अर्घाखाँची	- ०७७-४२०४५७
१११.	सुनिल स्टेशनरी- तुलसीपुर, दाङ	- ०८२-५२०१९१
११२.	गौरी पुस्तक भण्डार- तुलसीपुर, दाङ	- ०८२-५२१४१०
११३.	सिस्ने पुस्तक भण्डार- तुलसीपुर, दाङ	- ०८२-५२३००६
११४.	जनता बुक स्टल- घोराही, दाङ	- ०८२-५६०२६९
११५.	रावल पुस्तक पसल- लमही, दाङ, देउखुरी	- ०८२-५४००८०
११६.	माउन्ट एभरेष्ट बुक- नेपालगञ्ज, बाँके	- ०८१-५२२८४६
११७.	उज्ज्वल स्टेशनरी स्टोर्स- नेपालगञ्ज, बाँके	- ०८१-५२१९६४
११८.	माछापुच्छ्रे बुक एण्ड स्टेशनरी- नेपालगञ्ज, बाँके	- ०८१-५२६७४५
११९.	सगरमाथा बुक्स- नेपालगञ्ज, बाँके	९८४९६४४२०७
१२०.	मञ्जुश्री इन्टरप्राइजेज- कोहलपुर बाँके	- ०८१-५४०३२५
१२१.	सृष्टि पुस्तक पसल- सुर्खेत	- ०८३-५२४३८९
१२२.	अल्फा स्टेशनरी स्टोर्स- सुर्खेत	- ०८३-५२११३७
१२३.	न्यू प्रभात पुस्तक पसल- सुर्खेत	- ०८३-५२००७५
१२४.	पर्वत पुस्तक पसल- सुर्खेत	- ०८३-५२११६४
१२५.	ज्बाला स्टेशश्नरी- सुर्खेत	- ०८३-५२००८१
१२६.	हाम्रो पुस्तक पसल- सुर्खेत	- ०८३-५२०४९०
१२७.	चौधरी बुक डिपो- धनगढी, कैलाली	- ०९१-५२१२५०
१२८.	चुवाईं पुस्तक पसल- धनगढी, कैलाली	- ०९१-५२३४००
१२९.	चौलानी पुस्तक भण्डार- धनगढी, कैलाली	- ०९१-५२४९५८
१३०.	सुगम बुक एण्ड स्टेशनर्स- धनगढी, कैलाली	- ०९१-५२१५०९
१३१.	इमेज बुक एण्ड स्टेशनर्स- धनगढी, कैलाली	- ०९१-५२६५३९
१३२.	नेगी ट्रेड सप्लायर्स - धनगढी, कैलाली	- ०९१-५२५३५०
१३३.	सुलभ बुक एण्ड स्टेशनर्स- धनगढी, कैलाली	- ०९१-५२३५६२
१३४.	सक्षम बुक एण्ड स्टेशनर्स- धनगढी, कैलाली	- ०९१-५२०७३५
१३५.	जोशी पुस्तक भण्डार- बागबजार डडेलधुरा	- ०९६-४२०१२६
१३६.	समैजी- बागबजार डडेलधुरा	- ०९६-४२०१४९
१३७.	बाँस्कोटा पुस्तक पसल- अत्तरिया, कैलाली	- ०९१-५५०५८३
१३८.	दीपज्योति पुस्तक पसल- अत्तरिया, कैलाली	- ०९१-५५०७२०
१३९.	ज्योति बुक्स एण्ड स्टेश्नर्श- टीकापुर कैलाली	- ०९१-५६०८१५
१४०	प्रतीक बुक्स एण्ड स्टेश्नर्श- टीकापुर कैलाली	- ०९१-५६०३११
१४१.	न्यू अर्याल पुस्तक पसल- भुरिगाउँ, वर्दिया	- ०८४-४०३००६
१४२.	सरस्वती पुस्तक पसल- महेन्द्रनगर कञ्चनपुर	- ०९९-५२३८१२
१४३.	दुर्गा पुस्तक भण्डार- महेन्द्रनगर कञ्चनपुर	- ०९९-५२१४६८
१४४.	महाकाली समाचार केन्द्र- महेन्द्रनगर कञ्चनपुर	- ९८४८७२१४८७

१४५. न्यू महारूद्र पुस्तक भण्डार- महेन्द्रनगर कञ्चनपुर - ०९९-५२५३६७
१४६. विपिन पुस्तक पसल- महेन्द्रनगर कञ्चनपुर - ०९९-५२०१४८
१४७. खप्तड पुस्तक पसल- महेन्द्रनगर कञ्चनपुर - ०९९-५२०५२७

(**उपत्यका**)

१४८. मित्र पुस्तक एण्ड स्टेशनरी- भक्तपुर - ०१-६६१२२१५
१४९. विद्यार्थी सामग्री केन्द्र- भक्तपुर - ०१-६६१४३५६

१५०. पाटन बुक सप- पाटनढोका, ललितपुर - ०१-५५५५२५६
१५१. अधिकारी पुस्तक पसल- पाटनढोका, ललितपुर - ०१-५५२७८२५
१५२. पवित्र बुक्स एण्ड स्टेशनरी- लगनखेल, ललितपुर - ०१-५५३०२४७
१५३. युना बुक्स एण्ड स्टेशनरी- मानभवन, ललितपुर - ९८५११३९०५९

१५४. एकता बुक डिस्ट्रिब्युटर्स- थापाथली, काठमाडौं - ०१-४४६०४८२

१५५. रत्न बुक डिस्ट्रिब्युटर्स- बागबजार, काठमाडौं - ०१-४२२३०२६
१५६. हिमालयन बुक सेन्टर- बागबजार, काठमाडौं - ०१-४२४२०८५
१५७. पाठ्य सामाग्री पसल- घन्टाघर काठमाडौं - ०१-४२४३१५०

१५८. रत्न पुस्तक भण्डार- भोटाहिटी, काठमाडौं - ०१-४२४८९६३
१५९. एम. के. बुक पब्लिसर्स- भोटाहिटी, काठमाडौं - ०१-४२४९८३६
१६०. नेशनल बुक सेन्टर- भोटाहिटी, काठमाडौं - ०१-४२२१२६९
१६१. जय बुक डिपो- भोटाहिटी, काठमाडौं - ०१-४२२१८६३
१६२. अनु बुक्स सप्लायर्स- भोटाहिटी, काठमाडौं - ०१-४२६८९७१
१६३. रिडर्स प्वाइन्ट- भोटाहिटी, काठमाडौं - ९८४१३३४०८६

१६४. अक्सफोर्ड इन्टरनेशनल - प्रदर्शनीमार्ग, काठमााडौं - ०१-४२४६०२१
१६५. मोर्डन बुक एण्ड स्टेशनरी - प्रदर्शनीमार्ग, काठमााडौं - ०१-४२२०८४२

१६६. अक्सफोर्ड स्टोर- लैनचौर काठमााडौं - ०१-४४२३७८०
१६७. नोबल बुक एण्ड स्टेशनरी - लैनचौर काठमााडौं - ०१-४४१४५६८

१६८. पैरवी प्रकाशन- रामशाहपथ, काठमाडौं - ०१-४२२९२३३
१६९. पैरवी बुक हाउस- रामशाहपथ, काठमाडौं - ०१-४४३०८२३
१७०. दीपक पुस्तक भण्डार- पुतलीसडक, काठमाडौं - ०१-४४२४८९५

१७१. आर्जन पुस्तक भण्डार- नयाँबानेश्वर, काठमाडौं - ०१-४४९५६३३
१७२. बुक वर्ल्ड- नयाँबानेश्वर, काठमाडौं - ९८५११२७२०७

१७३. अभिशेष बुक एण्ड स्टेशनरी - मध्यबानेश्वर, काठमाडौं - ०१-४४४६२८४

१७४. अन्जान बुक्स एण्ड स्टेशनर्स- विशालनगर काठमाडौं - ०१-४४३७५५०

१७५. सिन्धु बुक्स एण्ड स्टेशनर्स- चाबहिल, काठमाडौं - ०१-४४६३०६९

१७६. इन्द्रावती बुक्स एण्ड स्टेशनर्स- गौरीघाट, काठमाडौं - ०१-४११४६२२

१७७. बौद्ध बुक एण्ड स्टेशनर्स- बौद्ध, काठमाडौं - ०१-४९१६५५८
१७८. विद्या बुक एण्ड स्टेशनर्स- बौद्ध, काठमाडौं - ०१-४९१६६८४

१७९. पव्लिक बुक डिपो- गौंगबु, काठमाडौं - ०१-४३५४९७४
१८०. बुद्धि बुक एण्ड स्टेशनरी- बसुन्धरा, काठमाडौं - ९८५१०८५९६७

***

के तपाईंले शब्दार्थका साहित्यिक पुस्तकहरू पढ्नुभएको छ ?

पठनयोग्य हाम्रा केही पुस्तकहरू

ä zAbsfz ã

१.शब्दार्थ नेपाली शब्दसागर (सी.डी.सहित दुई रङमा)	-वसन्तकुमार शर्म्मा 'नेपाल'	१६५०/-
२. सङ्क्षिप्त नेपाली शब्दसागर (सी.डी.सहित)	-वसन्तकुमार शर्म्मा 'नेपाल'	११००/-
३. सङ्क्षिप्त नेपाली शब्दसागर (स्टुडेन्ट) -	-वसन्तकुमार शर्म्मा 'नेपाल'	८५०/-
४. सानो नेपाली शब्दसागर	-वसन्तकुमार शर्म्मा 'नेपाल'	५००/-
५. शब्दार्थ सङ्ग्रह (नेपाली नेपाली)	-विनयकुमार शर्मा नेपाल	३७५/-
६. नेपाली अङ्ग्रेजी नेपाली शब्दसागर (सी.डी.सहित)	-विनयकुमार शर्मा नेपाल	११००/-
७. नेपाली अङ्ग्रेजी नेपाली शब्दसागर (स्टुडेन्ट)	-विनयकुमार शर्मा नेपाल	८००/-
८. नेपाली अङ्ग्रेजी शब्दसागर	-विनयकुमार शर्मा नेपाल	३७५/-
९. शब्दार्थ सङ्ग्रह (नेपाली अङ्ग्रेजी)	-विनयकुमार शर्मा नेपाल	१८०/-
१०. अङ्ग्रेजी नेपाली शब्दसागर	-विनयकुमार शर्मा नेपाल	३२५/-
११. शब्दार्थ सङ्ग्रह (अङ्ग्रेजी नेपाली)-	-विनयकुमार शर्मा नेपाल	१८०/-
१२. अङ्ग्रेजी अङ्ग्रेजी नेपाली शब्दसागर (सी.डी.सहित)	-विनयकुमार शर्मा नेपाल	११००/-
१३. अङ्ग्रेजी अङ्ग्रेजी नेपाली शब्दसागर (स्टुडेन्ट) (सी.डी.सहित)	-विनयकुमार शर्मा नेपाल	७५०/-
१४. अङ्ग्रेजी अङ्ग्रेजी नेपाली शब्दसागर (स्कुल)	-विनयकुमार शर्मा नेपाल	५००/-
१५. अङ्ग्रेजी अङ्ग्रेजी नेपाली शब्दसागर (इलेमेन्टरी)	-विनयकुमार शर्मा नेपाल	३००/-
१६. कानूनी तथा प्रशासकीय शब्दसागर	-विनयकुमार शर्मा नेपाल र -डा. विश्वदीप अधिकारी	४६०/-
१७. शब्दार्थ सङ्ग्रह (कानूनी तथा प्रशासकीय) (४६०/-कोमा फोसा)		
१८. नेपाली अङ्ग्रेजी नेवारी शब्दसागर	-विनयकुमार शर्मा नेपाल र -शैलेन्द्रलाल सिंह	७००/-
१९. नेपाली अङ्ग्रेजी संस्कृत शब्दसागर	-वसन्तकुमार शर्म्मा 'नेपाल' र -विनयकुमार शर्मा नेपाल	८५०/-
२०. मानव अधिकार शब्दकोश	-माधव रेग्मी र -कैलाशकुमार सिवाकोटी	६००/-
२१. नेपाली गणित कोश	-महेश्वरप्रसाद उपाध्याय र -विनयकुमार शर्मा नेपाल	१५००/-

ä **अध्यात्म एवं दर्शन** ã

१. शब्दार्थ गीता	-वसन्तकुमार शर्म्मा'नेपाल'	१७५/-
२. १३५ उपनिषत्-सङ्ग्रह (मूलसहित)	-वसन्तकुमार शर्म्मा'नेपाल'	११००/
३. अध्यात्म र जीवन	-ज्योति अधिकारी	१७५/-
४. गन्तव्यन्त	-बिमेज	१२५/-
५. ॐ	-बिमेज	२२५/-
६. पञ्चामृत	-ठाकुर शर्मा	१७५/-
७. कृष्ण कन्हैया	-दिव्यप्रभा खनाल	३५०/-
८. भागवत एक विवेचना	-गोविन्द धिमिरे'वेदमणि'	२००/-
९. सूक्तिसुधा	-अनु. ठाकुर शर्मा	७५/-

१०. ज्ञान-विज्ञान -गोविन्दप्रसाद दाहाल ३५०/-
११. व्यवहार (व्यावहारिक दर्शन) -एविन्द्रप्रसाद न्यौपाने ४००/-
१२. योग्यता -एविन्द्रप्रसाद न्यौपाने ३७५/-
१३. राजनीतिक तथा सामाजिक परिवर्तन, -एविन्द्रप्रसाद न्यौपाने ३००/-
१४. विकास र प्रणाली -एविन्द्रप्रसाद न्यौपाने २५०/-
१५. जीवन अनुभूति -सीतारामप्रसाद दंगाल २००/-
१६. नीति शतक (भतृहरि) -अनु.नारायण ज्ञवाली ३००/-
१७. वैदिक संस्कृतिमा नारी -लक्ष्मी मास्के ३५०/-

ä समालोचना ã

१. देवकोटा आयाम र प्रवृत्ति -कपिल अज्ञात १२५/-
२. तेस्रो आँखाको आलोचना -डा. रामप्रसाद ज्ञवाली १७५/-
३. उपन्यास समालोचना -डा. रामप्रसाद ज्ञवाली २७५/
४. साहित्य-निरूपण -डा. घनश्याम न्यौपाने'परिश्रमी' १६०/-
५. समीक्षा समाहरण -डा. घनश्याम न्यौपाने'परिश्रमी' १७५/-
६. नेपाली महिला साहित्यकार -लीला लुइटेल ७००/-
७. नेपाली महिला लेखन : प्रवृत्ति र योगदान -रजनी ढकाल/गीता त्रिपाठी २७५/-
८. विवेचन ठाकुर शर्मा ३००/-
९. अभिव्यञ्जन ठाकुर शर्मा २५०/-
१०. परिदर्शन ठाकुर शर्मा २००/-
११. अनेक विधा अनेक दृष्टि अम्बिका अर्याल ३००/-
१२. सैद्धान्तिक आधार : प्रायोगिक विश्लेषण जीवन जीवन्त २८०/-
१३. काव्य, निबन्ध केन्द्रका देवकोटा -प्रा. राजेन्द्र सुवेदी २५०/-
१४. समसामयिक समालोचना -प्रा. राजेन्द्र सुवेदी ७५०/-
१५. आधुनिक नेपाली कथामा अभिघात -डा. शान्ति गिरी ८५०/-
१६. शब्दार्थ सोपान- कविता समालोचना -सं. ठाकुर शर्मा/विनयकुमार शर्मा नेपाल ४००/-

ä उपन्यास ã

१. चित्रलेखा (भगवतीचरण वर्मा-अनुवाद) -विनयकुमार शर्मा नेपाल ९०/-
२. मुक्तिसङ्ग्राम (हार्वडफास्ट-अनुवाद) -वसन्तकुमार शर्मा'नेपाल' १५५/-
३. निरपराधको हत्या (हार्वडफास्ट-अनुवाद) -वसन्तकुमार शर्मा'नेपाल' १००/-
४. बदलिँदो क्षितिज -गीता केशरी ९०/-
५. नेपालको पहिलो कोतपर्व -एस पी आसा ९५/-
६. बुद्ध -एस पी आसा २१५/-
७. मुक्तियुद्धको बीऊ -नरेन्द्र पराशर ८५/-
८. तीतोसत्य -धर्मराज पौड्याल ८५/-
९. फुङ्ग उडेको यौवन -डा. ऋषिकेशवराज रेग्मी ७०/-
१०. विस्मात -गोपाल सञ्जेल २००/-
११. रहस्य -सीता भट्टराईं १२५/-
१२. चुनौती -प्रकाशमणि दाहाल २२५/-
१३. यन्त्र मानव -इन्दु पन्त ११०/-
१४. कल्पना संसार -मुक्तिनाथ शर्मा १५०/-
१५. विसङ्गत जीवन -रूकु कार्की १४०/-
१६. अनग्निका -डा. विश्वदीप अधिकारी २२५/-
१७. सुरूचि -शान्ति शर्मा १५०/-
१८. देउमाईको किनारमा -प्रदीप नेपाल १२५/-
१९. एक हजार वर्ष -प्रदीप नेपाल १६०/-
२०. **छ लघुउपन्यास** -गीताकेशरी, गोपाल सञ्जेल, पुण्यरश्मि खतिवडा, प्रदीप नेपाल, राजेश्वर देवकोटा, विनयकुमार शर्मा नेपाल १४०/-
२१. अमेरिकामा आमा -भारती गौतम ७००/-

२२. हजार सपना -कुमार काफ्ले १५०/-
२३. मान्छे भएर मरेको मान्छे -विपुल सिजापति २५०/-
२४. द स्प्रिङ लभ -विनोदकुमार श्रेष्ठ २५०/-
२५. आभास -विनोदकुमार श्रेष्ठ ३००/-
२६. रमिलानानी -भुवनहरि सिग्देल १४०/-
२७. सुरासुन्दरी -भुवनहरि सिग्देल १६०/-
२८. रामदाइ -भुवनहरि सिग्देल ३००/-
२९. आमोई -भुवनहरि सिग्देल २५०/-
३०. नयाँ बाटो -नारायणकैलाश सिग्देल २५०/-
३१. सङ्घर्ष -नारायणकैलाश सिग्देल ३५०/-
३२. अनुराग -नारायणकैलाश सिग्देल ३५०/-
३३. छाया -भरत सुवेदी ४००/-
३४. राप -चन्द्रमणि पौडेल ३२५/-
३५. चूडाला -गोविन्द घिमिरे'वेदमणि' ४००/-
३६. उल्लास -इन्दु पन्त ३५०/-
३७. प्रकारान्तर -टीकाप्रसाद खतिवडा २५०/-
३८. Old Man In The Mirror -Anthal Nepal २२५/-

ä कथा-लघुकथासङ्ग्रह ã

१. एउटी अर्की लाउरा -कन्हैया नासननी १२५/-
२. पाँच कथा -राजेश्वर देवकोटा ८०/-
३. अनन्त यात्रा -सुरेन उप्रेती १००/-
४. मृत्युदूत -जयन्ती शर्मा १००/
५. जिउँदो आत्मा -धर्मराज पौड्याल १५०/-
६. लेमिङहरू -लोकेन्द्रबहादुर चन्द २००/-
७. धर्मान्ध -पुण्यरश्मि खतिवडा १५०/-
८. कमरेड भाउजू -कृष्ण बजगाईं १७५/-
९. व्यथाहरूको कथा -हरि थापा २००/-
१०. रातो डायरी -सीताराम नेपाल २२५/-
११. आकाश मैथुन -डा. विश्वदीप अधिकारी २००/-
१२. परिमित -हरि थापा २००/-
१३. परदेशको व्यथा -हरि थापा २२५/-
१४. बत्तीमुनि अँध्यारो -शान्ता श्रेष्ठ ३००/-
१५. देवानको औँठी -जनक वाग्ले ३२५/-
१६. निदाउन नसकेका रातहरू -गोपाल अश्क २६०/-
१७. ब्रिटिश ओइदर -रामहरि पौड्याल २५०/-
१८. भविष्यवाणी -राममणि पोखरेल ३५६/-
१९. अछेता -टङ्कबहादुर आले ३५०/-
२०. घाम -शुषमा मानन्धर २२५/-
२१. शहीदहरूको विरोध पत्र -विश्वनाथ खनाल ३००/-
२२. कथावाटिका (६७ नारीका ६७ कथा) -सं. विनयकुमार शर्मा नेपाल ५५०/-

ä निबन्ध-प्रबन्ध-नियात्रा-संस्मरण-वृत्तान्त ã

१. ब्रह्मचर्य यौनसंयमको वैज्ञानिक उपाय -तीर्थराज पौडेल १५०/-
२. जीवनको आँखीझ्याल -नारायणप्रसाद ढुङ्गाना ८५/-
३. मधेसी आन्दोलनका २१ दिन -मधुसूदन पाण्डे १००/-
४. वोर्नियोको नरमुण्ड शिकारी -मधुसूदन पाण्डे ८०/-
५. पत्थर पगाल्दै -गोपाल सञ्जेल १५०/-
६. धूमशिखाको लयमा सल्लाको सुसेली -रमेश विकल २५०/-
७. Infinity -भवेश खनाल १७५/-

८. सम्राट्को सीमाभित्र र बाहिर भानुभक्त	-प्रा. राजेन्द्र सुवेदी	१६०/-
९. मेरो माटोसँग	-हरि थापा	२२५/-
१०. समय समयका कुरा	-जगदीश लामिछाने	२५०/-
११. लयको खोजीमा	-रजनी ढकाल	२००/-
१२. सत्यसंलाप	-मोहन चापागाईं	२५०/-
१३. झ्याम्ली बाख्राको पाठो	-डा. शिव गौतम	४००/-
१४. साँढे (हाँस्यव्यङ्ग्य)	-सर्वज्ञ वाग्ले	२५०/-
१५. छेउ न टुप्पो	-प्रकाशप्रसाद उपाध्याय	१५०/-
१६. सुदर्शन	-कमल रिजाल	४००/-
१७. अमरत्वको सम्झना	-प्रा. शिवगेपल रिसाल	५००/-
१८. नोटबन्दी	-सरस्वती गिरी	५००/-
१९. श्रीजङ्ग शाहको जीवन यात्रा	-सरस्वती गिरी	२५०/-
२०. प्रेरणा स्रोत भद्रकुमारी घले	-सरस्वती गिरी	३००/-
२१. परिचय : वसन्तकुमार शर्म्मा नेपाल	-बुनू लामिछाने	२०/-
२२. पातालका मान्छेहरू	-बिनोद खड्का	५००/-
२३. देश र विदेश	-विनोद नेपाल	३७५/-
२४. अभिप्रेरणा (Motivation)	-अशोक भर	३००/-
२५. बड्लङ बड्लङ	-पुण्य कार्की	२५०/-
२६. माथापच्ची	-विनयकुमार शर्मा नेपाल	१५०/-
२७. पुनरावृत्ति	-विनयकुमार शर्मा नेपाल	१७५/-
२८. परावर्तन	-विनयकुमार शर्मा नेपाल	२००/-
२९. खोल	-विनयकुमार शर्मा नेपाल	२२५/-

ä कविता-काव्य-महाकाव्य ã

१. **तीतामीठा कुरा**- वसन्तकुमार शर्म्मा'नेपाल', अच्युतरमण अधिकारी, भुवनहरि सिग्देल, चन्द्रप्रसाद न्यौपाने, प्रकाशमणि दहाल, देवी नेपाल, ठाकुर शर्मा, रामप्रसाद पन्त, उमा मिश्र, लक्ष्मीकुमार कोइराला, गोपीकृष्ण शर्मा १११/-

२. **नीतिका कुरा**- वसन्तकुमार शर्म्मा'नेपाल', शिवगोपाल रिसाल, विष्णु प्रभात, खगेन्द्र खोल्साघरे, एसपी'आसा', अशोककुमार लामिछाने, माधव घिमिरे, बालकृष्ण भट्टराई, गुणराज काफ्ले, गोविन्दप्रसाद घिमिरे, मुकुन्दप्रसाद शर्मा १३३/-

३. **नीतिविचार**- वसन्तकुमार शर्म्मा'नेपाल', ठाकुर शर्मा, लक्ष्मीकुमार कोइराला, गोपीकृष्ण शर्मा, खगेन्द्र खोल्साघरे, बुनू लामिछाने, डा.ओमवीर सिंह बस्नेत, नरेन्द्र पराशर सन्दीपसागर नेपाल, डा. टीकाराम (विश्वेश्वरी) अधिकारी, विनयकुमार शर्मा नेपाल १३३/-

४. रूवाइयात (उमरखय्यामको काव्य) (अनुवाद)	-वसन्तकुमार शर्म्मा'नेपाल'	७५/-
५. किरातार्जुनीय (भारविको महाकाव्य) (अनुवाद)	-वसन्तकुमार शर्म्मा'नेपाल'	१५०/-
६. यातना (गद्यमहाकाव्य)	-इन्दु पन्त	१५०/-
७. वसन्तानन्द (चम्पूकाव्य)	-ठाकुर शर्मा	१००/-
८. शब्दनाद (कवितासङ्ग्रह)	-ठाकुर शर्मा	१५१/-
९ अभिनवन (काव्य)	-ठाकुर शर्मा	१५०/-
१०. नीतिपद्य	-ठाकुर शर्मा	२५०/-
११. ओभेल (कवितासङ्ग्रह)	-यदुनाथ वसन्तपुरे	६०/-
१२. बुलेट नम्बर पाँच (कवितासङ्ग्रह)	-प्रकाश चापागाइं	१५०/-
१३. चिन्तनसँगको यात्रा (कवितासङ्ग्रह)	-सीता भट्टराई	१२५/-
१४. अश्रुधारा (कवितासङ्ग्रह)	-चुडामणि ओली	१००/-
१५. आमा (कवितासङ्ग्रह)	-चुडामणि ओली	१५०/-
१६. प्रज्ञाचक्षु (महाकाव्य)	-नरेन्द्र पराशर	१५०/-

१७. प्रजातन्त्रै प्रजातन्त्र (व्यङ्ग्य कवितासङ्ग्रह)	-जुद्धबहादुर के.सी.	१००/-
१८. वसन्त (काव्य)	-राजेश्वर देवकोटा	७५/-
१९. स्वन (कवितासङ्ग्रह)	-राजेश्वर देवकोटा	१००/-
२०. एक अञ्जुली मन (गजलसङ्ग्रह)	-कमला रिसाल'ज्योति'	१२५/-
२१. तात्त्विक सज्जन सर्वहारा रणनीति (कवितासङ्ग्रह)	-अनिल गौचन	१७५/-
२२. मन्थन (कवितासङ्ग्रह)	-अनिल गौचन	२००/-
२३. ओ चन्द्रमा (कवितासङ्ग्रह)	-मणिराज सिंह	२०१/-
२४. मीयो (गजलसङ्ग्रह)	-हरि थापा	२२५/-
२५. सिर्जनानन्द (काव्य)	-बुनू लामिछाने	१२५/-
२६. अनुस्मृति (काव्य)	-बुनू लामिछाने	१००/-
२७. म तत्त्व (काव्य)	-बुनू लामिछाने	१००/-
२८. मेरी सँगिनी (काव्य)	-बुनू लामिछाने	१५०/-
२९. आग्रह (काव्य)	-बुनू लामिछाने	१२५/-
३०. सुन्दरीको सवाईं (सवाई)	-नारायण नेपाल	६५/-
३१. अजल गजल (गजलसङ्ग्रह)	-नारायण नेपाल	१००/-
३२. मुक्तक मञ्जरी (मुक्तकसङ्ग्रह)	-नारायण नेपाल	१००/-
३३. गजल मण्डी (गजलसङ्ग्रह)	-नारायण नेपाल	१००/-
३४. मुक्तक सरिता (मुक्तकसङ्ग्रह)	-नारायण नेपाल	१००/-
३५. भुइँचालोको सवाई (सवाई)	-नारायण नेपाल	१००/-
३६. प्रवासीको नासो (गजलसङ्ग्रह)	-४० गजलकार	१००/-
३७. बाटो खोज्दै बाटोमा (कवितासङ्ग्रह)	-हरिमाया भेटवाल	१७५/-
३८. सरकारपारिको गाउँ (कवितासङ्ग्रह)	-कृष्ण कट्टेल	१५०/-
३९. प्रेमोत्कर्ष (महाकाव्य)	-लक्ष्मीकुमार कोइराला	२५०/-
४०. स्मृतिपुष्प (कवितासङ्ग्रह)	-लक्ष्मीकुमार कोइराला	१५०/-
४१. तासकन्दमा महाकवि देवकोटा	-पुरूषोत्तम सिग्देल	१५०/-
४२. अमृताञ्जली (मुक्तकसङ्ग्रह)	-तिलस्मी प्रभास	२००/-
४३. मुक्तकाञ्जली (मुक्तकसङ्ग्रह)	-तिलस्मी प्रभास	२५०/-
४४. तिलाञ्जली (मुक्तकसङ्ग्रह)	-तिलस्मी प्रभास	२६०/-
४५. मन्दिर र माओ	-रामकुमार पण्डित	२००/-
४६. सूक्ति सङ्ग्रह	-रामप्रसाद ज्ञवाली	१२५/-
४७. दोभानमा उभिएर	-त्रिभुवनचन्द्र वाग्ले	२८०/-
४८. अन्तर्मनका सुसेली	-राजेन्द्र पौडेल	१५०/-
४९. कोशीका उडान (कवितासङ्ग्रह)	-डा. विदुर चालिसे	३५०/-
५०. जिलेटिनमा फूल (गजलसङ्ग्रह)	-दुर्गाप्रसाद ग्वालटारे	२२५/-
५१. बाटो हेरिरहने बाटाहरू	-डा.शिव गौतम	२५०/-
५२. वसुन्धरा (महाकाव्य)	-खगेन्द्र खोल्साघरे	३२५/-
५३. गीतगन्ध (हिन्दी गतिसङ्ग्रह)	-गोपल अश्क	१५०/-
५४. त्रिवेणी	-जनक वाग्ले	३००/-
५५. आमाको चिनो (काव्य)	-जनक वाग्ले	४००/-
५६. नुगलय् ह्वगु स्वाँ (नेवारी गीत)	-जनक वाग्ले	१२५/-
५७ भैया के वंशी (हिन्दी गीत)	-जनक वाग्ले	१२५/-
५८. अर्चना (शोककाव्य)	-भगवती अर्याल	१५०/-
५९. टुसाएको गगन (हाइकू)	-आविष्कार भारती	३००/-
६०. पर्वतकका तियालीहरू	-महादेव अधिकारी	१५०/-
६१. अनुगुञ्जन	-उत्तमकृष्ण मजगैया	२५०/-
६२. चाहनाका चोइटाहरू	-सानु कोविद	१५०/-
६३. छन्दका सय थुँगा	-त्रिलोचन आचार्य	३५०/-
६४. लौकिकदेखि पारलौकिकसम्म (कवितासङ्ग्रह)	-विनयकुमार शर्मा नेपाल	५०/-

६५. मृत्युबोध (कवितासङ्ग्रह)	-विनयकुमार शर्मा नेपाल	२५०/-
६६. मार्गदीप (कवितासङ्ग्रह)	-विनयकुमार शर्मा नेपाल	२५०/-
६७. प्रेमाञ्जली (मुक्तकसङ्ग्रह)	-विनयकुमार शर्मा नेपाल	२५०/-

ä नाटक ã

१. प्रबोध चन्द्रोदय (श्रीकृष्ण मिश्रको नाटक) (अनु.)	-वसन्तकुमार शर्मा 'नेपाल'	६५/-
२. भासका समग्र नाट्यकृति (भासका १४ नाटक) (अनु.)	-वसन्तकुमार शर्मा 'नेपाल'	८००/-
३. राजशेखरका समग्र नाट्यकृति (राजशेखरका ३ नाटक) (अनु.)	-वसन्तकुमार शर्मा 'नेपाल'	२५०/-
४. वीरङ्गना भृकुटी र शहीद धुम्बोफेवा (नाटक)	-एसपी आसा	२००/-

ä भाषा ã

१. Perfect English (रेपिडेक्स)	-गोकुलप्रसाद शर्मा	२८०/-
२. Learn Nepali yourself, know Nepal yourself	-प्रकाशमणि दहाल	३५०/-
३. Professional English Grammar-	-वामदेव पौडेल	३५०/-

ä नेपाली बाल-साहित्य ã

१. तीनतारा (बालकथा)	-वसन्तकुमार शर्मा'नेपाल'	३५/-
२. उदारताको पराकाष्ठा (बालकथा)	-वसन्तकुमार शर्मा'नेपाल'	४०/-
३. रमाइलो शनिवार (बालकथा)	-भाभा शर्मा	४०/-
४. तीन मूर्ख साथीहरू (बालकथा)	-आभा शर्मा	३५/-
५. सानीको बहादुरी (बालकथा)	-आभा शर्मा	४०/-
६. मेरो प्यारो खैरे (बालउपन्यास)	-विश्वराज पाण्डे	५०/-
७. सिंह र लामखुट्टे (बालकथा)	-विश्वराज पाण्डे	३५/-
८. दशैंको दक्षिणा (बालउपन्यास)	-गङ्गा पौडेल	४०/-
९. कागले किन काँ काँ भन्छ (बालकथा)	-गङ्गा पौडेल	३५/–-
१०. गुलाबको फूल (बालकथा)	-गङ्गा पौडेल	६०/–-
११. बालगीत (बालगीत)	-जुद्धबहादुर के.सी	६०/-
१२. झिलिमिलि तारा (बालगीत)	-सुरेन उप्रेती	२५/-
१३. पछुतो (बालकथा)	-सुरेन उप्रेती	२५/-
१४. आकाशे परी (बालकथा)	-सुरेन उप्रेती	३५/-
१५. आमा र छोरा (बालकथा)	-उर्मिला लामिछाने	३५/-
१६. छुकछुके निरू (बालकथा)	-उर्मिला लामिछाने	४०/-
१७. दश महामूर्ख (बालकथा)	-हिरण्यकुमारी पाठक	३५/-
१८. रामकथा (पौराणिककथा)	-हिरण्यकुमारी पाठक	४०/-
१९. सिन्केको सफलता (बालउपन्यास)	-शर्मीला खड्का'दाहाल'	७०/-
२०. साने बन्यो सन्तबहादुर (बालकथा)	-शर्मीला खड्का'दाहाल'	७०/-
२१. सुइरे र भुयँफूट्टे (बालकथा)	-शर्मीला खड्का'दाहाल'	७०/-
२२. उज्यालो बाटो शिक्षाको (बालकथा)	-शर्मीला खड्का'दाहाल'	७०/-
२३. सानी (बालउपन्यास)	-शर्मीला खड्का'दाहाल'	७०/-
२४. सूर्य हाम्रो साथी (बालकविता)	-शर्मीला खड्का'दाहाल'	५५/-
२५. दीक्षाको पुतली (बालकथा)	-शर्मीला खड्का'दाहाल'	७०/-
२६. पुतलीको बिहे (बालकथा)	-मधुसूदनप्रसाद घिमिरे	३५/-
२७. सिउरो (बालकथा)	-डा. विश्वदीप अधिकारी	३५/-
२८. तबलाको वेदना (बालकथा)	-डा. विश्वदीप अधिकारी	४०/-
२९. बाँदरको चिन्ता (बालकथा)	-गोविन्द घिमिरे'वेदमणि'	१५०/-
३०. स्यालको मित्रता (बालकथा)	-गोविन्द घिमिरे'वेदमणि'	१५०/-
३१. दुई टाउके सर्प (बालकथा)	-गोविन्द घिमिरे'वेदमणि'	४०/-
३२. दुई खुट्टे बिरालो (बालकथा)	-ललिता'दोषी'	४०/-
३३. मूर्ख सिंह (बालकथा)	-रेशा घिमिरे	४०/-
३४. केही महापुरूष (पौराणिककथा)	-रञ्जुश्री पराजुली	४०/-
३५. बालमहाभारत (पौराणिककथा)	-रञ्जुश्री पराजुली	१६०/-

३६. सुन्दर र सुरीको विवाह (बालकथा)	-पारसमणि दाहाल	४०/-
३७. जोखिमपूर्ण पहाडी यात्रा (अनुवाद-यात्रासंस्मरण)	-आशिष पाण्डे	६०/-
३८. धर्तीसँगको कुरा (बालकविता)	-सुप्रसन्ना भट्टराई	५०/-
३९. फूलका साथी हामी (बालकथा)	-सीता भट्टराई	७५/-
४०. किसान र भगवान् (बालकथा)	-विनयकुमार शर्मा नेपाल	३५/-
४१. घर (नीतिकथा)	-विनयकुमार शर्मा नेपाल	४०/-
४२. बाल सौगात (बालगीत)	-इन्द्रकुमार श्रेष्ठ	८०/-
४३. राम्रो बानी (बालगीत)	-रामविक्रम थापा	१००/-
४४. ईर्ष्यालु खरायो (बालकथा)	-एलबी चाम्लिङ	१००/-
४५. कथैकथा (बालकथा)	-गोकुल खड्का	७५/-
४६. सुसेली (बालगीत)	-गोकुल खड्का	७५/-
४७. लालाबाला (बालकविता)	-गोकुल खड्का	७५/-
४८. अनौठो तरकारी (बालकथा)	-देवकी के.सी.	७५/-
४९. रङ्गको कहानी (बालकाव्य)	-इन्दु पन्त	१००/-
५०. कमिलाको ताँती (बालकविता)	-इन्दु पन्त	१००/-
५१. नयाँ साथी (बालकथा)	-सुषमा मानन्धर	४०/-
५२. घुम्न जाउँ झापा (चित्रकथा)	-रश्मि रिमाल	१५०/-
५३. वातावरण (चित्रकथा)	-रश्मि रिमाल	१५०/-

ä अङ्ग्रेजी भाषाका बाल-साहित्य ã

१. Regret (story)	–Suren Upreti	६०/-
२. Angel (story)	–Suren Upreti	६०/-
३. Bright Qmars (song)	–Suren Upreti	६०/-
४. 15 Qmories (story)	–Jyoti Adhikari	७०/-
५. Alan, The little Kangaroo (story)	–Jyoti Adhikari	७५/-
६. Country's Pride (story)	–Bhabha Sharma	७०/-
७. Grand Mother (story)	–Muktinath Sharma	७०/-
८. Fables in English	–Narayan Nepal	१२५/-
९. Everything Has an Origin (Mahavarata Series)	–Prakashmani Dahal	६०/-
१०. Growth Follows the Origin (Mahavarata Series)	–Prakashmani Dahal	६०/-
११. Greed, Envy and Ignorance (Mahavarata Series)	–Prakashmani Dahal	६०/-
१२. Life After the Beginning (Mahavarata Series)	–Prakashmani Dahal	६०/-
१३. An Ego When Relapsed (Mahavarata Series)	–Prakashmani Dahal	६०/-
१४. Once When DeraieLd (Mahavarata Series)	–Prakashmani Dahal	६०/-
१५. The Ultimate Truth (Mahavarata Series)	–Prakashmani Dahal	६०/-
१६. Lagecy The Hunt (Novel)	–Shreevatshanka Dhakal	१२५/
१७. The Magic Spoon (story)	–Indu Pant	१५०/
१८. Mzzako Katha (story)	–Gokul Khadka	१५०/

ä क्याम्पसस्तरीय ã

१. ११ को अर्थशास्त्र	-गोकर्ण मल्ल	१७५/-
२. १२ को अर्थशास्त्र	-हरिदास सापकोटा/ओमकार पौडेल	१६०/-
३. Elements of Economics (XII)	-तारा भुसाल/यशोधरा प्रसाई/राजन फाजु	३००/-
४. व्यावसायिक अर्थशास्त्र (B . B . S, BBA)	-गोकर्ण मल्ल	२००/-
५. Business Economics (B . B . S, B . Com)	-गोकर्ण मल्ल	४००/-
६. Business Statistics (B . B . S . , B . Com, B . B . A, BIM)	-मनोज अधिकारी/महाप्रसाद श्रेष्ठ/पोषराज खनाल, शरद्चन्द्र काफ्ले	५५०/-
७. Fundamentals of Business Statistics (B . B . A . , B . C . I . S, B . C . A, B . I)	-डा. पुरूषोत्तम सिंह/महाप्रसाद श्रेष्ठ/दीपकराज पौडेल	३२५/-
८. Differential Calculas (BA . B . Sc . , B . Ed)	-डा. मोहम्मद हुमैदुर रहमान	२००/-
९. Integral Calculas (BA . , B . Sc . , B . Ed)	-डा. मोहम्मद हुमैदुर रहमान	२००/-

१०. प्रारम्भिक गणित शिक्षण (आई.एड्., ११) -डा. मोहम्मद हुमैदुर रहमान १७५/-
११. गणित शिक्षण (बी.एड्.) -डा. मोहम्मद हुमैदुर रहमान १७५/-
१२. महाकवि देवकोटा केही आयाम (बी.ए.) -पूर्णप्रसाद अधिकारी १७५/-
१३. नेपाली नाटकको अध्ययन (बी.ए.) -पूर्णप्रसाद अधिकारी ९५/-
१४. साधारण नेपाली (बी.एड्.) डा. घनश्याम न्यौपाने/धनपति कोइराला/मुक्तिनाथ ढकाल २३५/-
१५. नेपाली लोक साहित्य प्रवृत्ति र अन्वेषण (एम.ए नेपाली) - कपिल अज्ञात २००/-
१६. अनिवार्य नेपाली (बीए) - डा. घनश्याम न्यौपाने/धनपति कोइराला/मुक्तिनाथ ढकाल) २३५/-
१७. संस्कृत साहित्यको रूपरेखा (बीए./एम.ए) -प्रा. गोपीकृष्ण शर्मा २७५/-
१८. भाषा-विज्ञान (बीए./एम.ए) -डा. घनश्याम न्यौपाने/धनपति कोइराला/मुक्तिनाथ ढकाल) २७५/-
१९. प्रायोगिक भाषा-विज्ञान (बीएड्. 3rd) -धनपति कोइराला ३१०/-
२०. साहित्य शास्त्र तथा नेपाली समालोचना (बीएड्. 3rd) -धनपति कोइराला ३२५/-

ä स्कुल-बोर्डिङस्तरीय ã

१. All in One (Leminated) -भाभा शर्मा १००/-
२. All in One (Hard Cover) -भाभा शर्मा १३०/-
३. All in One (Full Leminated, Hard Cover) -भाभा शर्मा २२५/-
४. My Word Book-Eng-Nep -गोकुलप्रसाद शर्मा ६०/-
५. Best word Book-Eng-Nep -गोकुलप्रसाद शर्मा १३५/-
६. English Practice Book -8 -बालकृष्ण ढकाल १२५/-
७. English Practice Book -9 -बालकृष्ण ढकाल १५०/-
८. SLC English Practice Book -बालकृष्ण ढकाल १६०/-
९. SLC math P Book - (Eng+Nep) -डा. मो. हुमैदुर रहमान/मो. मोख्तार आलाम १५०/-
१०. New English Grammar-Nep-Eng (Junior) -गोकुलप्रसाद शर्मा १३५/-
११. New English Grammar-Nep-Eng (Higher) -गोकुलप्रसाद शर्मा २६०/-
१२. Recent English Grammar- Eng (Junior) -गोकुलप्रसाद शर्मा १२५/-
१३. Recent English Grammar- Eng (Higher) -गोकुलप्रसाद शर्मा २२५/-
१४. सचित्र वर्णमाला -टी, एन. गुरूङ ७५/-
१५. सम्पूर्ण वर्णमाला -आभा शर्मा ५०/-
१६. आधुनिक नेपाली निबन्ध -वसन्तकुमार शर्मा'नेपाल' ६०/-
१७. सजिलो नेपाली निबन्ध -गोकुलप्रसाद शर्मा ७५/-
१८. रसिलो नेपाली निबन्ध -गोकुलप्रसाद शर्मा ११०/-

ä अन्य ã

१. सीप सिकौँ (सीपमूलक पुस्तक) -गोकुलप्रसाद शर्मा १००/-
२. आफ्नो उपचार आफै (स्वास्थ्य) -राजेन्द्र श्रेष्ठ ४००/-
३. Social Change In Rural Nepal -Ebindra Prasad Neupane ३००/-
४. लेखक टेलिफोन डायरी (साथमा पुस्तक पसलहरू) ५०/-
५. साहित्य वर्ष पुस्तक २०७१ (पुस्तक परिचय-कोष) -साहित्य संवर्द्धन केन्द्र ४००/-
६. साहित्य वर्ष पुस्तक २०७२/०७३ (पुस्तक परिचय-कोष) -साहित्य संवर्द्धन केन्द्र ६५०/-
७. साहित्य वर्ष पुस्तक २०७४ (पुस्तक परिचय-कोष) -साहित्य संवर्द्धन केन्द्र ७००/-
८. साहित्य वर्ष पुस्तक २०७५ (पुस्तक परिचय-कोष) -साहित्य संवर्द्धन केन्द्र ८५०/-
९. बहुभाषी उखान-टुक्का सङ्ग्रह -२३ लेखक ४२५/-
१०. शिक्षक सारथि (प्रावि तथा निमावि शिक्षक सोपान) -प्रकाशमणि दाहाल ६७५/-

***

तपाईंले हामीलाईं भेट्न खोज्नुभएको हो ?
रचना, विज्ञापन वा पुस्तक-पत्रिकाको लागि
शब्दार्थ प्रकाशनको कार्यालय-चाबेल, गणेशस्थान
०१-४४९७३५१/९८४१-४९६१०३
mail: nepal. vk@hotmail.com / nepal120@yahoo.com / shabdarthaprakashan@gmail. com
web: shabdarthaprakashan.com / nepalipublsher.com

वैजयन्ती ६९ गीत अङ्क